

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

No. 212.

Telephone No. 2544.

చెన్న పట్టణము 1927-వ సం॥ మే నెల 2-వ తేది స్థామవారము
శ్రీ ప్రభవనామనందర వైశాఖమాస శుద్ధ ప్రథమ.

No. 26

సంచిక ౨౬

అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వులకు మంచిమందు

కీ వేలకు వేలు
పొందియున్నది
వాయు పోట్ల
బారదోలును,
లభదించును,
గును తగ్గించును,
కీ చెమట పట్టుట
దార్శములను తొ
లచును. విదేశము
రు.

అమృతాంజనము అన్నివిధములగు
నోవ్వులకు సంతోషవంతిది.
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బా 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండగలది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేది, మద్రాసు
249, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

త్రసహాయముచే వెండినగలు,
గొన్నతయారుచేయుబడుచున్న వి
నట్టివారికి, వర్తకులకు ప్రత్యేక సదుపాయములుగలవు

ఈవిషయమై యిదివరలో మ.తో. గావాడేబి చేయుచున్న వర్తకులకు బాగుగా
తెలియును. మరియు వారికి లాభకారిగా నున్నట్లు తెలిపిరి. యేలాటి శ్రేణి, కష్టము,
యిబ్బంది, లేక మీకెంత వెండిసామానుల యేనెజాన కావలసినను సరఫరాచేయగలము.
బంగారు, పుష్కరరాగము, కంపులు మొదలగు ఆభరణము లన్నియు సిద్ధముగా
1842-4)
చి 2 వ ము. తి. మనీంపు. అక్కరలేనిచో తీసికొని పైకము నావకిచ్చెదము సరంబం
నీమనెడికి పూర్తి విచ్చెదము. ప్రజలరు తృప్తిని కలిగించుచే మాచుత్వోదేశము
తిండివిలాపాడి రామయ్యచెట్టి గురుస్వామిచెట్టి కంపెనీ,
ఉమ్మడియా.
నగలనర్తకులు 25, చై నాజూరురోడ్డు, మద్రాసు.

IN

3605

(Challapalli Bros.)

GODAVARI TYPEWRITING INSTITUTE,
INNESPET, RAJAHMUNDY.

(ESTD 1909)

REPAIRS AND OVERHAULING

OF

TYPEWRITERS, SEWING MACHINES,
GRAMOPHONES, CLOCKS, WATCHES,
SODA-WATER MACHINES, ETC.,

Undertaken and Executed to entire satisfaction
at Moderate rates.

Typewriter Accessories & all kinds of Typewriters can be had

NOW READY FOR SALE

TWO BRAND NEW, FOOL'S CAP, 'YOST No 20s

ONE ALMOST UNUSED, BRIEF SIZE DO

LAYA ICE FACTORY.

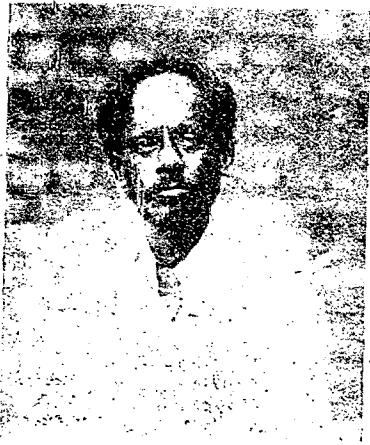
మంచు గడ్డ ప్యాక్ రి

గవర్నరుపేటలో బందరు కాలువ యొద్దను గూడూరి లక్ష్మణరావుగారి ఆవరణలో
బడి అనుదినము పని జరుగుచున్నది. శుభ్రమైన మంచుగడ్డ అతిసరసముగా విక్రయింపబడును.
పొందిచ్చాకింగుతో అతిశీఘ్రముగా పంపబడును. రొఖమునకే అమ్ముడును గాని అరుపు ఇవ్వబడదు.
చార్జి వలయువారు ధరలు పరతులు నిర్మిత్తము ఈ దిగువ చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

అండ్ జనరల్ ఇంజనీరింగు కంపెనీ,

మేనేజింగు ఏజంట్లు, బెజవాడ.

విల్లివాకం హత్య కేసు

సుబ్బారావు

మొదటిముద్రయి (మరణశిక్ష విధింపబడెను)

ఆదినారాయణ

రెండవముద్రయి (మరణశిక్ష విధింపబడెను)

తులశమ్మ

మూడవముద్రయి (నిర్దోషియని)

విల్లివాకం హత్యల కేసుతో తీర్పు

ముత్తరాజు సుబ్బారావు, ఆదినారాయణలకు ఉరిశిక్ష విధింపబడుట

తులశమ్మ వదలివేయబడెను

(మా ప్రత్యేకవలేఖ)

చెంగల్పట్టు, ఏప్రిల్ 30:—ఇరువది దినములనుంచి చెంగల్పట్టు నెమ్మన కోర్టులో విచారింపబడుచున్న విల్లివాకం హత్యకేసులో నెమ్మన జడ్జి యస్. వామనరావుగారు నేటి దినము 12-30 గంటలకు తీర్పు జెప్పిరి. సుబ్బారావు, ఆదినారాయణ, తులశమ్మ అనువారు మువ్వురును వెంకటకృష్ణయ్య, విశ్వాసం సుబ్బమ్మ, రాజేశ్వరి అనువారిని హత్యజేసినట్లును హత్యలకు ప్రోద్బల మొసంగినట్లును, మరియు ఫోర్డర్ మొదలగు నేరములకింద విచారింపబడిరి. 1, 2 ముద్రయిలు (సుబ్బారావు, ఆదినారాయణ), అన్ని ఆరోపణలపై దోషులుగ నిర్ణయింపబడి హత్యనేరమునకై ఇరువురు ఉరిశిక్షయు, ఇతరస్వల్పనేరములకై 7 సం॥ కఠినపరకమున విధింపబడిరి. తులశమ్మ అన్ని ఛార్జీలపైన నిర్దోషిగ నెంపబడి విడుదలజేయబడెను.

11 గంటలకే కోర్టు భవనముంతయు వరండాలుగూడ న్యాయవాదులు లేదతర పురజనలతో క్రిక్కిరిసి పోయెను. 12-30 గంటలకు న్యాయాధిపతి కోర్టులోనికి వచ్చువరకు ప్రేక్షకు లమిత ఆకురతతో వేచియుండిరి. పిమ్మట కోర్టువారు ముందు 1-వ ముద్రయి తులశమ్మను విడుదలజేసెడిమని ప్రకటించిన వెంటనే ఆమెను బిడ్డతోగూడ విడచిపెట్టి బయటికింపిరి. తరువాత 1, 2 ముద్రయిలపై శిక్షలు విధింపబడెను. ముద్రయిలెరువురు నేమాత్రము చలించనట్లు కన్పించిరిగాని ఆదినారాయణ, సుబ్బారావులకు లెను ఎక్కుడు స్థైర్యముతో నున్నట్లు అనుపడెను. జడ్జిగారు 37 పుటల దీర్ఘమున తీర్పు వ్రాసెనుగాని కోర్టులో శిక్షలనుమాత్రమే చదివెను.

తీర్పు

జడ్జిగారొసంగిన తీర్పులో నీక్రిందిభాగములు సంగ్రహముగ ముద్రితములు.

“ఆదినారాయణ మహాత్ము”

1, 2 ముద్రయిలు విల్లివాకములో నివసించుచుండిరి. 1వ ముద్రయికి పెరంబూరుపై లేవయ్యె-మఘలో నుద్యోగము. 1926 సం॥ జూనుజులై మాసములందు 2 ముద్రయిద్వారా చంద్రమతికి గతించినవెంకటకృష్ణయ్యకు అనేకరహస్యలేఖలు వచ్చుచుండెను. ఈఉత్తరములన్నియు దివ్యజ్ఞానసమాజమందు ప్రధాన పురుషులచేతను గురువులు అను విచిత్రవ్యక్తులచేతను వ్రాయబడినట్లు చెప్పబడెను. దీనియుద్దేశ్యము ఈఉత్తరములెవరికి వ్రాయబడెనో వారు 2 ముద్రయియొక్క ఆధ్యాత్మిక మహాత్మున నమ్ముటకును ఆతనిఆజ్ఞలచొప్పున ప్రవర్తించుటకును అని తేలినది. వెంకటకృష్ణయ్యగారిచిన ప్రసంగములన్నను ఆయనవ్రాసిన లేఖలన్నను 1926 సం॥ సెప్టెంబరుమాసము వరకును ఆయన

(వెంకటకృష్ణయ్య) 2 ముద్రయి కిందనే యుండెనని బాగుగ తెలియుచున్నది. ఇట్లు ఆర్థిక చిక్కులందు తగల్గొనుటకును 2 ముద్రయి ఆత్మకృష్ణయ్యగారిని మును రాబట్టుచుండుటయే కారణమనిగూడ ఆశోకింపబడినది. అదిఎట్లుండినను 1926 ఆగష్టు నెలలో వెంకటకృష్ణయ్య చాల ఆస్థులలో మునిగియుండెననియు వై. యం. ఐ. ఎ నిధినుండి రుణముగైకొనెననియు తిరిగి ధనమును చెల్లింపజాలనందునననా యకార్యదిర్బలమగుచుండి డిప్పిను చేయబడెననుట విశేషము.

“అచ్చమ్మ నగలు”

కావున ఆగష్టుమాసముండియును, వెంకటకృష్ణయ్య ఇంటిలోనున్న, తాను, 2-వముద్రయి ఆదినారాయణ, భార్య కామమ్మ మరి ఇరువురు లేక మువ్వురు ఆడవారిసందరను పోషించుటకు మానమునకు రు 37-8-0 లు పింఛముకొప్ప వేరొక ఆదాయమేమి కనుపించలేదు. (వెంకటకృష్ణయ్య కర్నూలుజిల్లా కోర్టు హైద్రాబాదుమాస్టాజేసి పింఛము పుచ్చుకొనెను.) 1926 సం॥ సెప్టెంబరుమాసము రెండవవారములో చంద్రమతి హైకోర్టుకి లు కోడండరామయ్యర్ భార్య తావున అసత్యములుపల్కి ఒక బంగారు కంఠహారమును అరువుతీసుకొనెను. అక్టోబరు 5-వ తేది చంద్రమతి బెంగళూరులోనున్న ఇందిరాబాయివద్దకువెళ్లి మొట్టమొదట అబద్ధములుపల్కియు, తుదకు 2-వ ముద్రయియొక్క ఆజ్ఞల ననుసరించి అట్లు జేసియుంటినియు చెప్పి ఆమెవద్ద నగలను అరువు తీసికొనుటకు ప్రయత్నించెను. విల్లివాకంలో 2-వ ముద్రయియింటిలో ఆతని వశముక్రిందనేయుంటున్న అచ్చమ్మ అను నొకధనికురాలినగలు 2-వముద్రయి స్నేహితులగు క్రిష్ణయ్య కన్నయ్యనాయుడు ఆనువార్లచే జగన్మత సావుకారుఅను నొకమార్వాడి వడ్డీవ్యాపారివద్ద 9-వ తేది కుదువలెట్టుబడెను. ఈనగలు అచ్చమ్మవద్దనుంచి చంద్రమతి ప్రత్యక్షముగ అరువు గైకొనెననియు, వీనిని అపహరించెనను కారణమున అచ్చమ్మకును వెంకటకృష్ణయ్యకును మనస్ఫూర్థ లుత్పన్నమయెననియుసాక్ష్యములన విదితమగుచున్నది.

“చంద్రమతి అప్పలకు ఆదినారాయణ

తన బాధ్యత నంగీకరించుట”

1926 సం॥ అక్టోబరుమాసంతయున వెంకటకృష్ణయ్య కావలిలోనున్న తన బంధువులవద్దకువెళ్లి 2 వ ముద్రయి చాల గొప్పవాడనియు తానాతని ఆజ్ఞానువర్తియై ప్రవర్తించుచున్నాననిచెప్పి వారివద్ద డబ్బుతీసికొనుటకు ప్రయత్నించెను. 1926 సం॥ నవంబరు 10 వ తేది 1 వ ముద్రయి ఒకదినము తన ఆఫీసులో తెల్లవుగైకొని మరుసటిదినమునకు తిరుగ శలవు వ్రాసి పిమ్మట శలవు లేకనే ఈ హత్యలంజరిగెడి దినమువరకు

ఇంటివద్దనుండెను. నవంబరు 11 వ తేదీ రానాయ్యగారు కాన్పించి చంద్రమతి భార్యవద్ద అరువు గైకొనిన నగలు యిచ్చి, అందుకు తన బాధ్యత నమతి అంతకుపూర్వము అప్పుగ గూడ తానేబాధ్యతను గైకొనెను. రెండవభాగమున వెంకటకృష్ణయ్య గుంటూరు, పత్తికొండ మొదలగు యిండ్లకు వెళ్లి ప్రతివోటను వెంకట్రయిచే మోసగింపబడితినియు, 2 వమ్మ తాను నాశనమైతినియు నవారు మదరాసువచ్చి విల్లివాకం వెళ్లారని 2 వ ముద్రయి క్రిష్ణయ్య తిరిగివెళ్లుననిచెప్పిరి. వారు యింగైకొనెదనని రెండవముద్రయి కేంద్రయిని విశ్వసించుచున్న వెంకట్రాసి నగని చెప్పబడినట్లుతీసుకొనకుండ వెంకట్రయిని నిరాకరించెను. ఈ కేసు యింటిలోనికి వెళ్లి వెంకటకృష్ణయ్య

“ఆదినారాయణయ్యపై

ఆదినమే లేక వై. యం.

లసామి చెట్టియొక్క సాక్ష్యమునను అనుపదన వెంకటకృష్ణయ్య గోడలకాగితములకట్టుల నాతనికిమాపింగిండుమండెననియు, ఆతనిపై యు మాట్లాడియుండెను. చట్ట ప్రకారం సాక్ష్యము మరెవ్వరిచేతను ఈ సమయముచే బేసిన్ బ్రెజ్జిస్ట్ లునితో వెంకటకృష్ణయ్యకు హత్య కృష్ణయ్య ఆదినారాయణ తెల్లములనియు, అచ్చులనుంచియొకటి లున్న పరిష్కరించునను మాట్లాడినెరుగ విరోధముగ మాట్లాడినట్లు తన అభిప్రాయమును వెల్లడించునను వర్తించినదిన్ని, తానాతనిపై గూగుర్చియు వెంకటకృష్ణయ్య వెంకట్రయిగలదు. డిసెంబరు మాములొకకృష్ణయ్య చంద్రమతిను తన నివసించుచుండిరి. డిసెంబరు 1 వ ను బంధువునకొకరి కి 2 వ తరమును గూర్చివ్రాసి తనకుకొంత అవకాశము.

“అన్నివై

2-వముద్రయి వెంకట్రయిచే మండెననియు 2-వ ముద్రయి తన యొక్క అమిత సలికి (వెంకటకృష్ణయ్య) 2-వముద్రయి కింత, ంటెను

యం ఇంతవరకు సాక్ష్యమువలన ఇదిగాక కోడండ రామయ్యగారు 2-వ ముద్రయింపబడిన వెంకట క్రిష్ణయ్య వేదాంతవైపు బెరసిం సాక్ష్య మంతబలముగ రుజువుగాకపోయినను నివసించుచున్న అచ్చయ్య తననగలకొరకై కోడండయొక్కనుటల గూడ తలంపుటకు కారణముగ

సాక్ష్యమునంతనుబట్టి సుబ్బయ్య రాజేశ్వరులు 1-వ ముద్రయింపబడినది (12-వేదీ) కను పించక పోయినందున, 11-వ ముద్రాత్రినుండి వారి నెవ్వరుగాని చూచియుండలేదనియు తోచుచున్నది పిమ్మట జరిగిన స్థితిగతులను బట్టియు రాజేశ్వరులు డిసెంబరు 11-వ తేదీ శనివారమునందు కట్టి సం శయ ముండబాలదు.

“చంద్రమతిసాక్ష్యమార్హమా?”

డిసెంబరు 12-వ తేదీను 1-వ ముద్రయింపబడినా శ్రీమద్రామాయణ తేజోవ్రహ్మతీ సాక్ష్యమునాశ్రయమే గలదు. ఈమె నెక్కియంతములు 1-వ ముద్రయింపబడిన వాడు 20-వ ప్రాసక్యా పక్ సాక్షి (రంగయ్య) సాక్షులనుబట్టి చంద్రమతి సాక్ష్యమును చాలాగ్రాననలెను. హత్యల సుగూర్చిజరిగిన కుట్రపద్యములలోనికరించుటకు సిద్ధపడినంతకంటె అధికముగ నెలెను ఆమెను మనకు ఆమె చెప్పెడి సాక్ష్య అంతయు తా వొసంగుచున్నది 2-వ ముద్రయింపబడిన కొన్ని యింటిసానులను తెలుకొన్నయ్య 1-వ ముద్రయింపబడిన వెళ్ళెనని అన్నది. వెంకటకృష్ణయ్యను అచ్చటికి తెచ్చుటలో తోడ్పడినట్లు అ సంభవముగ విషయముగారు. ద్వయరచించిన పిదప చంద్రమతి 1-వ ముద్రయింపబడిన రామయ్య కృష్ణరావులనుబట్టి విచారణను 1-వ ముద్రయింపబడిన అన్యోన్యముతో వర్తించుచుండుచున్నవారరా వయ్య కృష్ణరావులనుబట్టి విచారణనుబట్టి తడవుగ చంద్రమతి ఇంటినుండి నూనానదనుచు విభమున హైదరాబాదులోని గొమ్మలకు పరుగి గిడిపోయెను. ఏ. ఆర్. వెంకటయింటిలో తనకు తాళముచేపులగుడ చంద్రయి కిచ్చెను దీని వలన 1-వ ముద్రయి ఆగడిలో కొనితములను తీసుకరాగలిగెను. ఆకానితములు ద్వయ ఉత్తరువు క్రింద కాల్చివేయబడిన ఈటిచేతను చంద్రమతియొక్క నిరపరాధిత్వము ఆపించవలెననియు ఆమెయొక్క సాక్ష్యము ఇతర లపరపబడిన తావులందును కేసుయొక్క సంభవబట్టియు గ్రహించవలెననియు నా యభిప్రాయము.

“విషప్రయోగము”

న్యాయాధిపతిసాక్ష్యరాంశమును విమర్శించుచు నిట్లుచెప్పిరి. 19 బరు, 11 వ తేదీ రాత్రి కి పిమ్మట సుబ్బయ్య గారు కను పించకుండిన విషయమును, వ్యాధిగ్రస్తులగు యొన్నట్లును, అసమయమున కొంచెము కాలమునకుగాని, ప్రిక్ వైన విజన మరణించుటయు, వారిశరీరములు బహుశతము 1వ ముద్రయి యింటిదొడ్డిలో పాతిపెట్టెను నిస్సందేహముగ రుజువు చేయబడినది. 11వ ముద్రయి రాజేశ్వరులనుగూర్చి 1 వ ముద్రయియు ప్రత్యక్షముగ అసత్యమును అసంబద్ధమైయున్న బహుశః సుబ్బయ్యరాజేశ్వరులకు జేదిన యిచేత అమ్మివేయబడిన. 1వ ముద్రయిలో నాయన్న సమయములో బహుశః 2వ ముద్రయి కన్నెను విషపు సీసా 1వ ముద్రయి యింట బయటపడిన. 7వ తేదీ నిర్భాగ్యస్థితియందును గతించిన సుబ్బయ్యరాజేశ్వరుల నగలు:ముబడినవిమ్మట 12వ తేదీయందు వెచ్చించుటగనను గలిగియుటుల తెలియుచున్నది.

“హత్యలో 2వ ముద్రా”

విషయములో తనయువిషయముల కానేమియునున్నాడు. కాని పరమతిసాక్ష్యముగలదు. కాని వివరించిన పోలీసు సుప్రసూనాక్షులు

తమకాంటు పుస్తకములనుగూడ చూపించిరి. ఇట్టి పరిస్థితులందు చంద్రమతిసాక్ష్యముపై (ప్రాత్యహము సహాయములతో 1 ముద్రయి ముబ్బయ్యరాజేశ్వరులకు హత్యజేసె ననువిషయము లో నిజముగ నెట్టిసంశయము నుండబాలదు 3 ముద్రయితల శమ్య) తీవ్రమరణముననుకూలము ఇందు పాల్గొనెననుటసాక్ష్యములేదు.

వెంకటకృష్ణయ్య మరణమునుగూర్చి రుజువుచాలభాగము చంద్రమతిసాక్ష్యముపై నాధారపడియున్నది. కానిచంద్రమతిజేప్పిన మాటలవల్ల నే ఆమెసాక్ష్యమును పూర్తిగ నమ్ముటకుసాధ్యములేదు కాని వెంకటకృష్ణయ్య మరణావస్థయందు గన్పరచిన చర్యలను చంద్రమతి తనసాక్ష్యములో వర్ణించెను. ప్రిక్ వైన విషయములన మరణించువానిచర్యల వైద్యగ్రంథములందెల్లు వర్ణింపబడినవో అర్హులకు చంద్రమతి తనసాక్ష్యములోజేప్పిన చర్యల పోకకగలిగి యున్నది

ఒక దివము వెంటనే వేదాక దివము 1 వ ముద్రయి యింట మరణములు సంభవించుటయు, మూడింట రెండు మరణములు ప్రిక్ వైన విషప్రయోగము వలన జరిగెనని జేదినందున మూడవ మరణము (వెంకట కృష్ణయ్య చావు) సహజకారముల వలన గలిగెనను నూచనను నిస్సారముగ జేయుచున్నది. వెంకటకృష్ణయ్య మరణ కాలమునందు 1వ ముద్రయివద్ద ప్రిక్ వైన విషముండెనని మనకు తెలియును 2 వ ముద్రయిపై క్రిమిలో చర్య గైకొందునని వెంకటకృష్ణయ్య జేదించుచుండెననియు వెనుకటివై 2 వ ముద్రయి వెంకటకృష్ణయ్యవద్దనుంచుడబ్బుచు రాబట్టు స్థితియందు లేకుండెననియు తన్ను (ముద్రయిని) చిక్కుల వాల్చెయు కానితములనేకములు వెంకటకృష్ణయ్యచేత జక్కియుండుటవలన వెంకటకృష్ణయ్యవలన ఆపదభుటింపగలదను భీతి గలిగియుండెననియు చుట తెలియును. వెంకటకృష్ణయ్య మరణించిన మరణా దుదయమే 1వ ముద్రయి చంద్రమతి తోడ్పాటుతో కానితములను ఇతము గావించుకొని 2వ ముద్రయి చెలికొనుంగెను. 2 వ ముద్రయి పెట్టెలోని కానితములన్ని కాల్చివేసె తనవద్ద ఉండినవో తనపై కేసైన రాగలదను నూనాతో ఖాళీపెట్టెల తిరిగి 1వ ముద్రయికి పంపివేసెను. ఈసరికి తులన్నియు వెంకట కృష్ణయ్య సహజముగ మరణము నొందియుండలేదనియు

“తుల్యమ్యుపై గొప్ప అనుమానము మాత్రమే గలదు”

1, 2 ముద్రయిల కుట్రజేసి విషప్రయోగము గావించుటల్ల నే చంపబడెననియు స్పష్టముగ తెలియజేయుచున్నవి. వెంకటకృష్ణయ్య భుజించి ఆహారమును 3 వ ముద్రయి (తుల్యమ్యు) వడ్డించెనుటకు సాక్ష్యముగలదు. కాని ఆయాహారము విషకృష్ణమయి ఎరింగియుండెననుటకు సాక్ష్యములేదు. ఆమె ఎరుక లేకుండనే ఆహారము విషముజేర్చబడుట నాధ్యమపరచయము. హత్యకు సంపాతిమె ప్రవర్తనయందుగాని, అంతకుపూర్వము చరిత్రలోగాని 3 వ ముద్రయి ఈకుట్రలో జేరెనుండెనని చెప్పుకొకాధారము లేవియులేవు. నిజమేమన 3 వ ముద్రయి కంటెను పరిస్థితులబట్టిచూచిన చంద్రమతియే నేరమున కెక్కుడు బాధురాలగు కన్పట్టును. 3 వ ముద్రయిని గూర్చి ప్రబలుచు అనుమానముగలదు కాని నాయభిప్రాయములో అంతకుమించి వేరేమియులేదు.

ఇక 3 వ ముద్రయిపై ఇండియన్ పిఠ్ కోర్టు 201 శక్వ నుక్రిందగల స్వల్పము ఆరోపణనుగూర్చి 1925 డిసెంబరు 12 వ తేదీ 3 వ ముద్రయి సుందరామయ్య గతించిన సుబ్బయ్య భర్త, క్రిష్ణరావుగారితో సుబ్బయ్య రాజేశ్వరులు నెల్లూరుకం పబడిరని చెప్పినట్లు స్పష్టముగ రుజువైనది. అసమయమున హత్యగావించబడినదని ఆమె ఎరింగియున్నట్లే, మి. య. ప్రత్యక్షముగ రుజువులేదు. అటులుండియు సుబ్బయ్యరాజేశ్వరు లిరువురు 1 వ ముద్రయి యింటిలో అతనిభార్యయగు 3వ ముద్రయికి తెలియకుండ ఏవిధముగ నింపబడి రహస్యముగ దొడ్డిలో పూడ్చివేయగలరో ఊహించుట కష్టముకాని అప్పుడైనను సుబ్బయ్యరాజేశ్వరులకు తన భర్త హత్య గావించెనను విషయమెరుంగక వారిరువురు మరణించిరియే ఎరింగియుండెనచ్చును. కాని అట్టి సందర్భములలో 201 వ శక్తునుక్రింద అవసరమగు ప్రధానపరతు లోపించును. ఎటులైనను తుల్యమ్యుహత్య జరుగుట ఎరింగియుండెననుటకు గల సాక్ష్యము ఆమెను శిక్షించుటకు చాలినంత బలముగలది యని నేను తలంపబాలను.

“అసనరుల అభిప్రాయము”

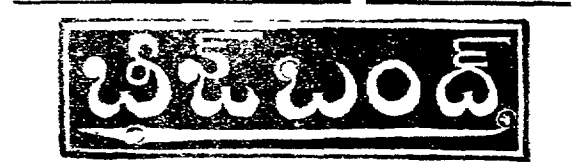
1 వ ముద్రయి 364 శక్తునుక్రిందను 2 వ ముద్రయి ఆనేరమునందు తోడ్పడినందులకును దోషులే యని ఆ సెనరులందరను

నీకాభిప్రాయమై యున్నారు. సుబ్బయ్యరాజేశ్వరులను హత్య జేసినందులకు 1 వ ముద్రయిని దోషిగ నిర్ణయించిరి. వెంకట కృష్ణయ్య హత్యకు 1వ ముద్రయి దోషియని మువ్వరు ఆ సెనరుల అభిప్రాయ మొసంగిరి. ఒక ఆ సెనరుమాత్రము 1వ ముద్రయి ఈ హత్యలో తోడ్పడి యుండవలెనని తన యభిప్రాయ మని చెప్పెను. నల్లరు ఆ సెనరును 2 వ ముద్రయి వెంకటకృష్ణయ్య హత్యకు ప్రోత్సహిసినట్లు అంగీకరించుచున్నారు. విషపు చీటి సందర్భములో 2 వ ముద్రయి భార్య నేరమును గావించెననియు, 1 వ ముద్రయి ఈనేరమునకు తోడ్పడిననియు ఆ సెనరు నల్లరేకాభిప్రాయమై యున్నారు. 3 వ ముద్రయి విషయములో 364, 109, 302, 109 శక్వ నుక్రింద నిర్దోషి యని నల్లరు తలంచిరి. కాని వి. పి. సి. 201 శక్వ నుక్రింద ఆమె దోషియనిరి.

“1, 2. ముద్రయిలకు ఉరిశిక్ష—3 వ ముద్రయి విడుదల”

1వ ముద్రయి 364, 465, 109, 302, శక్వ నుక్రింద హత్య ఆరోపణలు రెంటిపైనను దోషియని నిర్ణయించుచున్నాను 2 వ ముద్రయి 465 364, 109, 302 శక్వ నుక్రింద దోషి యని నిర్ణయించుచున్నాను 3 వ ముద్రయిపై ఆరోపణలందు దేనిపైనాని దోషియని నేతలంచుటలేదు. ఆమె విషయములో పరిస్థితులు తీవ్రమగు సందేహము నాపాదించుచున్నవి. సంశయ లాభ మామెకనుకూలముగ నొసంగబడవలెనని నాయభిమతము

వి. పి. సి. 364 శక్వ నుక్రింద 1-వ ముద్రయికి 5 సం||లు కరిగిశిక్షయున్ను ఈ శిక్షను ప్రార్థనమొసంగినందులకు 2-వ ముద్రయికి అదేశిక్షను విధించుచున్నాను. వి. పి. సి. 465 శక్వ నుక్రింద నేరమునకు గాను 2-వ ముద్రయికి 2 సం||లు కరిగి శిక్షను ఈ నేరమునకు తోడ్పడినందులకై 1-వ ముద్రయికి అదేశిక్షను విధించుచున్నాను శిక్షలు ఒకటివెంట నొనటిగ అనుభవించవలసియుండును. హత్యనేరముల కొక్కొకదానికి గాను నుబ్బారావును ఉరిశిక్షయున్ను, ఈ హత్యలకు తోడ్పడినందులకై ఆదినారాయణ రావుగూడ ఉరిశిక్షయున్ను విధించుచున్నాను ఈ శిక్షలు హైకోర్టువారిచే ఖాయపరచబడవలసి యుండును. అపిలుజేసికొన దలచుచో 7 దినములలోగ కా వింపవలెనని 1, 2 ముద్రయిలు తెలుపబడిరి.

చీజీ బండ్:—నీరే పోయిన వీర్యమును గట్టిపరచుటకు లోక ప్రసిద్ధిజేసినది. స్వప్నమందుగాని మాత్రముతోగాని వీర్యము స్థిరముగనున్న యెడల తక్షణం నిలిపివేయును. ముసలితనమును, సపుంసకత్వమును తొలగించి యౌవన మొసంగును. ఎంతబలహీనుని కయినను రెండుగంటలలో నరములకు బలము నిచ్చి సంసారసుఖము అనుభవించునట్లు జేసి సంతాన వంతులుగజేయును. ఉత్తరములు రహస్యముగా నుంచబడును. 20 మాత్రలు నీ|| 1-కి 2-0-0. వి. పి. చార్జి వేరు.

ఆర్య వైద్యశ్రమం, 1159-1027 3, బైరాగిమకం వీధి, మదరాసు.

మంచు గడ్డ పాను ఒక అణా మాడు పైసలు. పెద్ద అర్థరుకు తగిన డిస్కౌంటు యివ్వబడును. ఏజెంట్లు కావలయును. శింగము శెట్టి వెంకటరాజుగారు, నర్సాపురము, పడమటి గోదావరిజిల్లా.

పుట్టుచెముడును కుదిర్చెదము. వివరములకు 1 అగావిశ్వంపవలెను. యాయవరం అగ న్యైశ్వరరావు, హెచ్. సి. అండు పీస్ డిస్పెన్సరీ. బాపట్ల (గుంటూరుజిల్లా.)

ప్రశ్న 2598 భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులుప్రాయములకు రూ. 1-0-0. ప్రైవేట్ ప్రశ్నకు 0-4-0. వి. పి. శిర్దులు 0-4-0 అవును. ప్రశ్న ప్రాయకాలమును తెలుపవలెను. 1275. హనుమాన్ జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి.

రాష్ట్రీయ ఉత్సవమండలి

ప్రారంభోత్సవము

జాతీయవీరుల శతవార్షికోత్సవము జరుపుటకు నిన్న సాయంత్రము, శివాజీ త్రికేతవార్షిక జయంతి, సంఘమువారి యాజమాన్యమున, రాష్ట్రీయ ఉత్సవమండలి ఆత్యుత్సాహముతో గోకలే భవనమున జరుపబడెను. చెన్నపురికాస నసభ్యులగు టి. ఆదినారాయణచెట్టిగారు రధ్యక్షత వహించిరి.

సరిజీవకామతుగారు

కార్యదర్శియగు సజీవ కామతుగారు మండలి ఆదర్శములగురించి వివరించుచు ప్రథమమున ముచ్చటించిరి. కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు పూర్వపరముల పూర్తిగ చర్చించి తుదకీ మండలి స్థాపించుట త్యాగశక్తికముని నిశ్చయించిరి. దేశమున దన్ని మతములవారిని అన్ని పక్షములవారిని ఒక్కచోటజేర్చి వికృతము నెలకొల్పట కీమండలి చాలవరకు దోడ్పడగలదని నమ్ముచున్నాము. ప్రతిసంఘమువారికి తమ వీరుల సంస్మరణమునందు కంటే మరే ఇతరవిషయమునందున, ఎక్కువ ఆభిమానముండజాలదు. శతవార్షికోత్సవముల మాత్రమే జరుపుట కీమండలివారు నిశ్చయించుకొనిరి. ప్రతివార్షికోత్సవమునగూడ జరుపుట మంచిదేగావచ్చును. కాని అది చాల భారమగుకార్యము. అందుచే ప్రస్తుత హిమండలివారు వార్షికోత్సవముల జరుపుటకు పూనుకొనలేదు. వీరుల జయంతిల జరుపుటయందు, మండలి వారు వర్ణమతవివక్షతల నేమాత్రమును బాటించరు.

టి. ఆదినారాయణచెట్టిగారు

పిమ్మట మాటలాడుచు, రాష్ట్రీయ ఉత్సవమండలి ప్రస్తుతము చాల ఆవశ్యకముని నుడిచిరి. ఏదేశ మభివృద్ధికివచ్చినను ఆదేశపు ప్రాచీనవీరులచరిత్రములును వానిసంస్మరణమునమాత్రమే ప్రధానసాధనములని దెలియవచ్చును. జాతీయవీరుల స్మరించుటతో ఆత్మగౌరవము ఆత్మవిశ్వాసములు గూడ నశించిపోవును. అట్టివారు భావిఅభివృద్ధికిమాత్రమును ప్రయత్నింజాలరు.

కే. వి. శేషయ్యంగారు

భారతీయుల కసంఖ్యాకలగు వీరులు గలరనినుడిచిరి. భారతదేశమున ఏప్రదేశమునుమాచినను ప్రాచీనవీరుల చరిత్రలతోడను సంస్మరణలతోడను ప వి త్ర త చెం ది యున్నది. కాని ఈ వీరస్మరణ ఇంతవరకు హిందూమతవీరులకు మాత్రమే ఏర్పడియుండెను. భారతదేశ విప్లవము, తనరాజకీయ వీరులనుగూడ సంస్మరింపవలసిన ఆవశ్యకత జనించినది. అక్కర్లు, శివాజీ, గురునానకు వంటినాయకు లెందరో మనభారతావనియం దుద్భవించి యుండిరి. వీరందరును, భారతమాతపుత్రులే. వీరులలో హిందువులనిగాని మహమ్మదీయులనిగాని వివక్షత లేదు. ఈవీరుల సంస్మరణమువలన, భారతీయులందరును తమ వికృతతను గుర్తించెదరని నమ్ముచున్నాను.

ఎస్. బాలసింగ సత్యనాథుగారు

రాష్ట్రీయ ఉత్సవమండలి నేర్పరుచు ప్రయత్నముల ప్రశంసించుచు, శతవార్షికోత్సవములనే గాక వార్షికోత్సవముల గూడ జరుపవలెనని నుడిచిరి.

ఆర్. ఆర్. భాష్యం అయ్యంగారు

మండలివారు జాతీయవీరుల చరిత్రల గురించి పరిశోధనల జరిపించి సరియగు చరిత్ర రచింపజేయవలసినదని హెచ్చరించిరి.

జి. పి. గాడ్ బోలేగారు

ఎవరు జాతీయవీరు లను విషయమున వివాదముల కవకాశములేదనియు, ఏమతనుడైనను, ఏమతనుడైనను భారతపుత్రుడుగ నుద్భవించి భారతదేశాభివృద్ధికి తనజీవితము ధారవోసినవారెల్ల సన్మానార్హులనియు నుడిచిరి.

ఎస్. గోపాలమూననుగారు

పిమ్మట మాటలాడుచు, భారతీయులలో జాతీయతను వ్యాపింపజేయుట కీమండలి చాల తోడ్పడగలదని నుడిచిరి.

అధ్యక్షునకు కృతజ్ఞతాపదనములతో శ్రీశివాజీకి భయస్వములతో సభ ముగిసెను.

Accountancy.

Diploma postal free training

is. C. C. Education

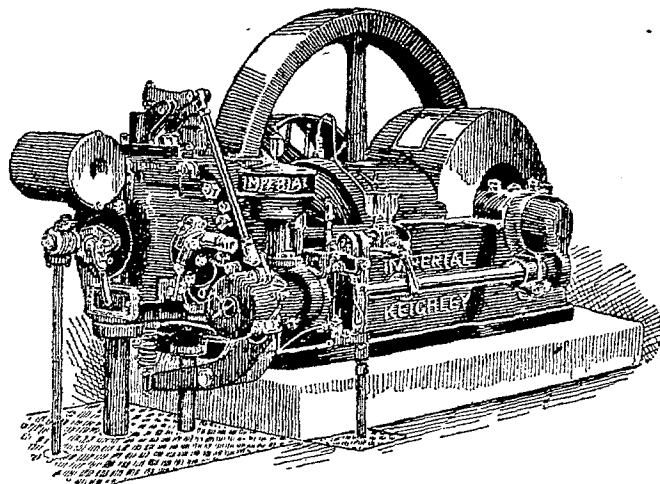
unrar 10 (Poona).

యింపిరియల్ కోలు స్టార్లింగు క్రాడు

ఆయిలు

ఇతర ఆయిలు
యింజనుల కంటే
బలమైనవి. చాలతక్కువ ఆయిలు
ఖర్చును.

యిండియాలో
అన్ని స్థలములలో
పనిచేయుచున్నవి.

యింజను

12 మొదలు 75
గుట్టముల వరకు
స్టాకులో వున్నవి.
ధరలు చాల
సరసము.

మావద్ద వైటుహేరు బెల్లింగు, బాలు బేరింగులు మిల్లులకు కావలసిన అన్ని సామానులు చాలసరసమైన ధరలకు దొరుకును.

వలయువారు మాకు వ్రాసి అన్ని విషయములు తెలుసుకొనవచ్చును.

సోల్ యేజంట్లు

301

ఆంధ్రా యింజనీరింగు కంపెనీ, బెజవాడ

ప్రాప్తయిటరు, చుండూరు వెంకటరెడ్డి బి.వి.

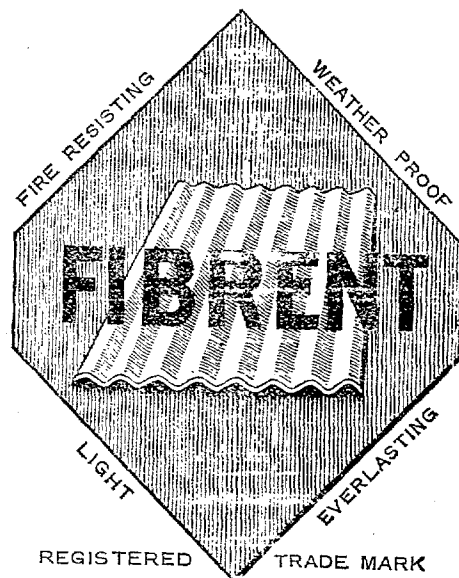
దంతచూర్ణము

డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0; 12-కి 1-4-0

ఈ దంతచూర్ణముతో పండ్లతో ముటవలన చిగుళ్లు గట్టి

పడును. చిగుళ్లునుండి రక్తముకాకుండును. నోటదుర్గంధము లేకయుండును. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా నుండును.

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

అస్సెప్టెస్ సీ మెంటు దళములు

మరియు

కారుగేటెడ్ పీట్లు, పెంకులు

బంగళాలు, కర్మాగారములు, కూలగృహములకు తగినవి.

మిక్కిలి మేలైన అస్సెప్టెస్, బ్రిటీష్ పోర్టులాండు సీ మెంటు మొదలగువాటినుండి ఇంగ్లాండునందు తయారు చేయబడినది.

చెన్నరాజధానికి సంపక దారులు.

BEST & Co., Ltd.

P. O. Box 63. MADRAS

శివాజీ త్రిశత వార్షిక జయంతి

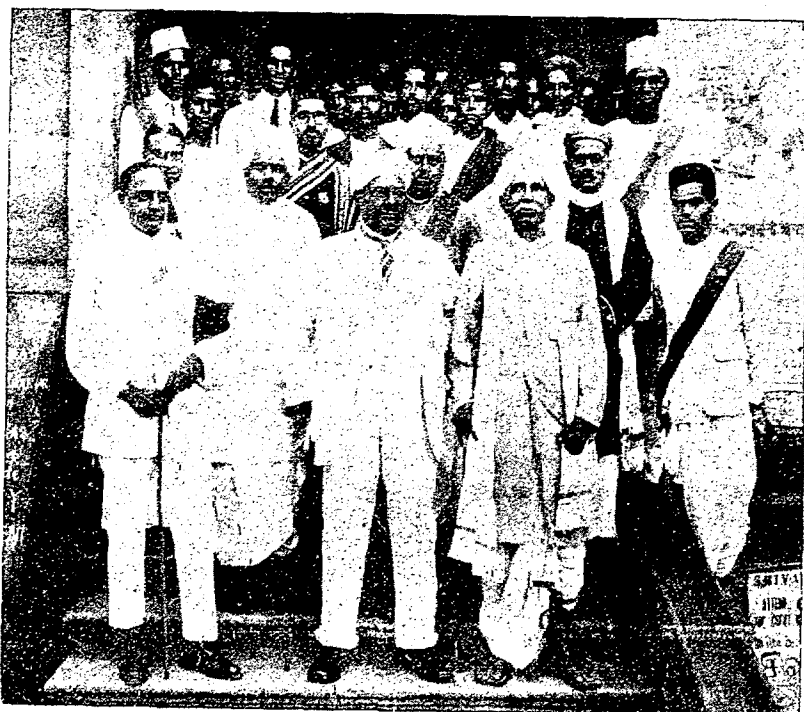
(ప్ర. ఫో. బి)

శివాజీ వర్ధంతి ఉత్సవమునందర్భమున 29-వ తేదీన స్త్రీలు శ్రీమతి డా॥ ముద్దులక్ష్మి రెడ్డిగారి అధ్యక్షతక్రింద సభ జేసిరి.

(ప్ర. ఫో. బి)

తిరువళ్ళిక్కేణ్డాయందు 29-వ తేదీన శివాజీ ఉత్సవమునందర్భమున స్త్రీలు భజనతో ఊరేగింపు జరిపిరి.

(ప్ర. ఫో. బి)

ప్ర. ఎం. సి. ఎ. భజనమున సుక్రవారమునాడు సర్ పి. శివస్వామిఅయ్యగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగిన సభ. ముందు నివేదన:— డా॥ వింబుకర, సర్ శివస్వామిఅయ్యగారు, న్యాయతి సుబ్బరావు వంతులు గారు.

శ్రీ సుబాసుచంద్ర బోసుగారి యారోగ్యము

ఇంకను ప్రభుత్వమువారి రాయబారములు ముగియకుండుట

సతీశుని యభిప్రాయములు

కలకత్తా, మే 1:— బర్మాలోనున్న సుబాసుచంద్ర బోసుగారిని చూచుటకు వెళ్లిన సతీశచంద్రబోసుగారు నిన్న కలకత్తావచ్చిరి.

సుబాసుచంద్రబోసు ఆరోగ్యము

సోదరుని ఆరోగ్యమునుగూర్చి ఇట్లు సతీశచంద్రబోసు గారు తెలిపిరి. ఆరోగ్యము తృప్తిరముగ లేదు. జ్వరముకమ్మ చునేయున్నది. చేతులుతగ్గినవి. ఊపిరితిత్తులబాధ ఆకురకకు గారాముగుచున్నది. ప్రక్కపెనుండి లేవరాదనుచున్నారు. మే జరు ఫిండ్లేగారు దానిని పైసీసురోగమనిగుర్తించి బోసుగారిని భారతదేశమున ఆర్థికగల్పదేశమునకు మార్చవలసిందిగ వ్రాసి గుంన్నారు. వానలుప్రారంభించినతరువాత ఇన్నీసులో వారి నుంచిన ఆరోగ్యముపూర్తిగ చెడును. కావున తత్క్షణముమార్చ వలసినదిగ ఫిండ్లేగారు వ్రాసియున్నారు.

బోసుగారికిని ప్రభుత్వము వారికిని రాయ బారములు జరుగుచునేయున్నవి. (ప్రీప్రెసు.)

కాళియమ్మను పీఠము కదల్చుట

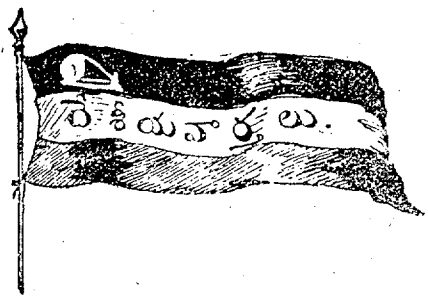
నారీమణుల సత్కాంక్ష

మధుర, మే 1:—తిరు వేంకటేశ్వరమున తీసివేయవలసినదని పురపాలకసంఘాధ్యక్షుడు ఆజ్ఞాపించెను. ఇది ప్రజల కయిష్టమైనది. స్త్రీలు పీఠము ముందు పడి పీఠమును కదపనీయలేదు. నిన్న మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు పోలీసువారి సహాయమున పీఠముగదలినది. (ప్రీప్రెసు.)

రామయాంబా మెమోరియల్ టూర్స్ మెంటు

దరఖాస్తులు 5 వ తేదీవరకు కట్టవచ్చు.

అన్నవరం, ఏప్రిలు 30:—శ్రీయుత లక్ష్మీనారాయణగారు ఇట్లు తండ్రి నిచ్చిన వరం రామయాంబా మెమోరియల్ టూర్స్ తేదీవరకు దరఖాస్తులు కట్టవచ్చును

శ్రీచిను, మే 2:—బ్రిటిషు కొచిను పురపాలకసంఘా గృహము నిన్న రాత్రి మరణించెను. (అ. ప్ర.)

నాగపురము, ఏప్రిలు 30:—ప్రభుత్వమువారు హిందూ మతమున “కాఘాతము” అను దానిప్రచారమును నిషేధించిరి. (అ. ప్రె.)

ధక్కా, ఏప్రిలు 29:—నిన్న సాయంకాలము తుపానువలన చాల ఇండ్లు కూలినవి. జ్యూటు కంపెనీలకు చాలనష్టమైనది. (ప్రీ ప్రెసు.)

కలకత్తా, ఏప్రిలు 30:—సరస్వతీవిగ్రహమును పగలగొట్టినందుకు పేతు కాలుగారికి 6 నెలల కఠినపరకమును 50 లోపాయిల జరినామాయ విధింపబడెను. (ప్రీ ప్రెసు)

తిరుచనాపల్లి ఏప్రిలు 30:—విరుదుధనగర తెస్తాశాలలైలు జూను 1 తేదీనుండి ప్రారంభమగును. గవర్నరుగారు ప్రారంభోత్సవము జరిపెరరు. (అ. ప్రె.)

ఆల్ఫ్రే ఏప్రిలు 30:—తిరువాన్కూరు హైకోర్టులో తియ్యన్యాయమూర్తిని నియమింపవలసినదిగ గోరుచు మహారాజీరీజెంటుగారికి 5 వేలమంది మహాజను సంతిరి. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి, మే 1:—బొంబాయి కార్మికులు నేడు మేదినోత్సవము జదివిరి. మూడువేలమంది ఎర్రజెండాలతో కార్మికవాసములనుండా యూరేసిరి. సాయంకాలము బహిరంగసభ జరిగెను. (అ. ప్ర.)

కాశీ, మే 2:—దోరియాతహసీల రాజకీయ మహాసభ శనివారము సాయంకాలము జరిగెను. శ్రద్ధానందుని మరణము, చీనాను వ్యతిరేకమున సైనికవిభాగము, కాకోరీ ఖైదీలగుర్చియు తీర్మానించిరి. (ప్రీ ప్రెసు.)

నాగపట్నం, మే 2:—సింహళ గవర్నరుగారు ఇచ్చుటకువచ్చిరి. మంటపము, తిరుచనాపల్లి యందలి ఎమిగ్రేషను మకాముల పరిశీతుల తెలిసికొని మద్రాసు ఆనడిని చూడబోయెదరు. (అ. ప్రె.)

సిన్ధు, మే 1:—బిక్ నీరు మహారాజానా రిచ్చటకువచ్చిరి. కొందరుసంస్థానాధిపతులు వంతులుకొందరు పాటియాలామహారాజావారి రాజభవనమున బ్రిటిషుఇండియాలో తమ వుండవలసిన బాధ్యతలగుర్చి చర్చించుకొనిరి. (అ. ప్రె.)

కుంభకోణం, మే 1:—28 వ తేదీరాత్రి ముత్తమ్మపిళ్లగారియింట బందిపోటుపడి 257 రూపాయిలు దొంగిలించబడినవి. పోలీసువారు ఆస్తిని దొంగలనుపట్టిరి. ఇరువురు అరెస్టు చేయబడిరి. (ప్రీ ప్రెసు.)

ఉదకమండలము, ఏప్రిలు 30:—కల్వకు సమావేశము మే 30 తేదీనుండి జూను 4 తేదీవరకు జరుగును. డెనలపుమెంటు మంత్రి యాజమాన్యమున వేరువేరు శాఖాధిపతులందరును కలుసుకొని పనులను మిక్కిలి జయప్రదముగా జరుపుటనుగుర్చి విచారిం చెదరని తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

ఉదకమండలము, ఏప్రిలు 30:—ప్రపంచమును చుట్టి వచ్చుటకు బయలుదేరిన ఒక జర్మను బాలభటుడు కర్నూలును నడచి ఇక్కడకు చేరెను. ఇంతవరకు అసంతృప్తి గారామున నీలగిరి మకాయలు ఇప్పుడు తృప్తికరముగ నీరసించుచున్నవి. గ్రామముల ప్రస్థానములో గవర్నరు 6 విషయముల నెలుసాందిరి. గోవునుప్రభృతి బహుమతుల పంచిపెట్టెను. (అ. ప్రె.)

బీజపూరు, ఏప్రిలు 30:—28 వ తేదీ రాత్రి గవర్న మెంటు హైస్కూలు టీచరుఉమ్మిగారి యింట బందిపోటు జరిగెను. రాత్రి స్త్రీలమెడలలోని నగలు లాగుచుండ అల్లరిప్రారంభమయ్యెను. ఆ ఉపాధ్యాయుని తండ్రినెత్తిపై గొడ్డిలితో మోది పారిపోయిరి. పోలీసువా రానోక్తి తీయుచున్నారు. (ప్రీ ప్రెసు.)

నాఖాలీ, ఏప్రిలు 30:—ప్రభుత్వమువారు మొన్నటి తుపాను 21 గ్రామములపైగా యడచెననియు 1660 ఇండ్లకూలి నవనియు 9 గురు మరణించిరినియు 79 గురు గాయపడిరినియు తెలుపుచున్నారు. ఇంతవరకు రు 1574 పంచిపెట్టిరి. (ప్రీ ప్రెసు.)

రంగూను, మే 1:—యు. ఉత్తమాగారి పరివారముం దలి నలుగురు ప్రచారకులు అరెస్టు చేయబడిరి. హెంజాదా బిల్లా న్యాయాధికారి వారికి 9 నెలలకఠినపరకము విధించిరి. ఉత్తమాగారి కార్యదర్శి కేతుగారుకూడ 28 తేదీన 144 సెక్సును నిరసించి ఉపన్యసింపినందులకు అరెస్టుచేయబడిరి. (అ. ప్రె.)

సంతనుండి వచ్చుచున్నవాని పొడిచించుపుట నేలం, మే 1:—మాడ్డినాల్లు సత్రమునద్ద మారప్ప గొండ్లను అను నాతడు సంతనుండి తిరిగివచ్చుచుండ ఎవరోపై బడి కత్తితోపొడిచి చంపిరి. పోలీసువారు విచారించుచున్నారు. గ్రామములోనికి పోయి కొండనుగారిని మరి నలుగురను అరెస్టుచేసిరి. (ప్రీ ప్రెసు.)

అగ్నిప్రమాదము కాన్పూరు, ఏప్రిలు 20:—బాంమ్మపి గ్రామమున 3 రోజులక్రిందట ఇండ్లయింకొనెను. పోలీసువారు వచ్చియు అక్కడకేపోయిరి. నూర్లకొలది జనులు మరణించిరిని తెలియుచున్నది. ఇక్కడనుండి స్వచ్ఛంద సేవకులు పోవుచున్నారు. వివరము లింకను తెలియలేదు. (ప్రీ ప్రెసు)

కాన్పూరు వార్తలను గాయపరచుట

ఖైదీల సాహసము దెనారము, ఏప్రిలు 30:—కమిషనరుగారు ఈ రీతిని ప్రకటించిరి. “26 వ తేదీ ఉదయమున జెయిలులో ఇరువురు కాన్పూరువార్తలను ఖైదీలు తీవ్రముగ గాయపరచిరి. జెయిలు నూపరెంటు, జిల్లాన్యాయాధికారి వెంటనేవచ్చిరి. ముద్దాయిలు నేర మంగీకరించిరి. జెయిల్ ఇన్స్పెక్టరు జనరలు కలురువని వచ్చి వివరముల తెలిసికొనిరి. (ప్రీ ప్రెసు.)

ఆయుధ శాసనధికార్తము

గౌ. తంబీగారు నాగపురము, ఏప్రిలు 30:—గౌ. తంబీగారు ఇక్కడకు స్వంతపనిమీదవచ్చిరి గాని ఆయుధ శాసనధికార్తమువలన గలిగిన పరిస్థితుల గ్రహించిపోవుదురని తలంచుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

శ్రీశివాజీ యుత్సవములు

బొంబాయిలో మే 3 తేదీ నెలపుదినము బొంబాయి, ఏప్రిలు 30:—శ్రీశివాజీ జన్మశతాబ్దమున సంతకమున బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు మే 30 తేదీ మంగళవారమును నెలపుదినముగా ప్రకటించిరి. (అ. ప్రె.)

హిందూమహాసభ

నర్సింగుకమిటీసభ బొంబాయిలో మే 16వ తేదీన జరుగును బొంబాయి, ఏప్రిలు 30:—మే 30 తేదీకి జరుగవలసిన నిశ్చయింపబడిన హిందూమహాసభ నర్సింగుకమిటీ సభ అధ్యక్షుని యాజ్ఞల ననుసరించి మే 16 తేదీన సాయంకాలము 5 గంటలకు సాండు హార్టు రోడ్డు మీద బ్రీహదకాశులో జరుగునని హిందూమహాసభ జేసరలు కార్యదర్శి తెలుపుచున్నారు. (ప్రీ ప్రెసు.)

శాసనసభలు- ఓటింగురూల్సు మార్పు

ఓటింగుసమయమున ఖైదులోనున్నవారు ఓటుచేయరాదు సిన్ధు, ఏప్రిలు 30:—ఎన్నికల సమయమందు ఎవ్వరుగాని డ్విపాంతరవాసము చేయుచున్నట్టివారును కారాగృహములందున్నట్టివారు ఇతరవిధములైన శిక్షలనుభవించు చున్నట్టివారును ఓటుచేయుటకు వీలులేవండ అసెంబ్లీ, స్టేటుకౌన్సిలు రాష్ట్రీయ శాసనసభలయొక్కయు ఎన్నికనిబంధనలు మార్పులేనని సభాయుతుడగు గవర్నరు జేసరలు తీర్మానించెను. (అ. ప్రె.)

మహమ్మదీయవిద్యాసభ బెల్గాము, ఏప్రిలు 30:—మహమ్మదీయ విద్యాసభయొక్క ప్రధమసమావేశమున అధ్యక్షతవహించిన వానాకలెక్టరు పేతుగారు మహమ్మదీయబాలరను తక్కినబాలరనుండి విడదీసి విద్యాబుద్ధులుగరపుట మంచికామియు ఒక ఉత్సాహరకు ఇతిరదేశభాషల నిర్వహణముచేయరావనియు అన్నిభాషలను సమానముగానే ఆభ్యసించవలెననియు మహమ్మదీయబాలికలను స్త్రీలను అభ్యాసములో నుంచవలసినదని మతము బోధించుటలేననియు పరదాసీతివచ్చునరకు వారికి విద్యగరవలసినదనియు చెప్పిరి. (ప్రీ ప్రెసు.)

హరిద్వార కుంభమేళము

రైల్వే సదుపాయములు కలకత్తా, మే 1:—కుంభమేళమునకు గావిచినరైల్వే సౌకర్యములగుర్చి ఏజెంటుగారిట్లు ప్రచురించిరి. “రైల్వేస్టేషన్లందు ఏభంగమును గలుగలేదు. రానుపోనుమొత్తము తడవకు 3 1/2 లక్షలమంది ప్రయాణముచేసిరి. రోజునకు 34 వేలు ప్రయాణముచేసిరి. 4 రోజులలో 108 ప్రత్యేకరైల్వే నడచెను. రెండురోజులు రానుపోనుకరైలుమీద ప్రత్యేకముగా 30 బండ్లు నడచెను. (ప్రీ ప్రెసు)

ప్రకటన

ఇందుమూలకముగా సకలజనులకు తెలియజేయునది, బాపట్లతాలూకా పరుమారు గ్రామకాపురమును కొండామూరి నరసింహచార్యులుగారి రెండవ కుమారుడు శింగరాచార్యులు (దుర్వృత్తి) గలవాడయి తిరుగుచున్నాడు. అతనికి యెవరు బాకీలు పగయిరాలు యివ్వకూడదు. సదరు బాకీలు కుటుంబ ఆస్తిమీద జబాబుదారీ కానేరవు.

పరుమారు } కొండామూరి నరసింహచార్యులు బాపట్ల తాలూకా }

ప్రకటన

చ హ రా బాపట్ల తాలూకా బ్రాహ్మణ కోడూరు గ్రామ కాపురమురాలు గుంటూరి కేవమ్మ, బ్రాహ్మణి, వితంతు, 70 లేక 80 సంవత్సరముల వయస్సు. తలను వెంట్రుకలులేవు. నెరసియుండును. సన్నగా, పొట్టిగా కొంచెము యగ్రగాయుండును. మతిచెడి ఘుమారు యిరువదిరోజుల క్రిందట యిల్లువెడలి పోయినది. ఈమె బాడతెలిసినవారు ఆమెను భద్రపరచి వయచేసి నాకు వెంటనే తెలిపి సహాయపడి స్వాధీనులు. ఆట్లు చేసినవారికి సంతోషము కొద్ది యానాము యివ్వబడును. విరునామా పాతకేట } పిల్లలమరి ఆంజనేయులు తెనాలి 28-4-27 } (తండ్రి సోమయ్యగారు)

మద్రాసు అందు సదరకమరాటా రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇం కాన్పూరేటు చేయబడినది) నోటీసు 1927 సం॥ 15వ మే 15వ తేదీనుండి కాం 1 రు 50 వేల మద్రాసు కలకత్తా, మెయిలు చార్జులతో ప్రేమమున్న 2 నిమిషములువరకు ఆరుమ అనిగా పనిలు 9 గం॥ 30 నిమిషములకు ద్వారపూడిచేరి, 9 గం॥ 41 నిమిషములకు అన్నపురంకి బస్సులుచేరును.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షా ఫలితములు

వి. యే. (ఆనర్సు) పరీక్ష

మొదటిశాఖ-గణిత శాస్త్రము

1 వ తరగతి: 7 9 13 14 16 21 34 225 227.
2 వ తరగతి: 3 5 8 10 12 19 22 23 24 27 217
219 220 224 230 232 233 234 246.
3 వ తరగతి: 1 2 4 6 11 15 31 33 218 221
222 223 225 231.

భౌతిక శాస్త్రము

2 వ శాఖ (ఏ) పరీక్ష సంతృప్తిగా
1 వ తరగతి: 86.
2 వ తరగతి: 37 39 47 48 50 51 52 53 195
199.

3 వ తరగతి: 35 46 49 54 196 201 204 205.
అనుబంధశాస్త్రములో ఉత్తీర్ణులు: 40 41 42 43
55 56 57 58 59 60 63 64 65 66 67.

వి. యే. డిగ్రీకి అర్హులు: 45.

2 వ శాఖ (బి) భౌతిక శాస్త్రము

పరీక్ష సంతృప్తిగా

1 వ తరగతి: 71 72 212.
2 వ తరగతి: 68 70 74 221.
3 వ తరగతి: 69 73 75.

అనుబంధశాస్త్రములో ఉత్తీర్ణులు: 76 77 78 79
80 81.

5 వ శాఖ దేశచరిత్ర-ఆర్థిక శాస్త్రము

రాజ్యాంగ తొలకము.

1 వ తరగతి: 135 152 155.
2 వ తరగతి: 137 147 148 153 159 161 162
216 237 238 250 257.

3 వ తరగతి: 134 136 138 139 141 142 143
144 145 149 150 151 154 156 157 158 160 215 236
239 240 241 242 244 247 248 249 253 255 256 258.

వి. యే. డిగ్రీకి అర్హులు: 133, 243, 245, 254.

7 వ శాఖ-ఆంగ్ల భాషాచరిత్ర-సాహిత్యములు

రెండవతరగతి: 180, 185, 214, 266,

3-వ తరగతి: 163, 167, 170, 172, 174, 176,
181, 182, 183, 260, 264.

వి. యే. డిగ్రీకి అర్హులు: 164, 165, 171, 173,
175, 178, 179, 262, 265.

ఎం. ఏ. డిగ్రీ పరీక్షలు

1 వ శాఖ గణితశాస్త్రము.

రెండవతరగతి: 72.

3 వ తరగతి: 5, 6, 7, 8, 9, 12, 67, 68,
69, 70.

3 వ శాఖ-చరిత్ర, ఆర్థికశాస్త్రము, రాజ్యాంగతొలకము
మూడవతరగతి: 18, 28, 29, 32, 33, 63, 73,
79, 80.

5 వ శాఖ ఆంగ్ల భాషాచరిత్ర సాహిత్యములు.

3 వ తరగతి: 44, 48, 51, 52, 56, 57.

“శ్రీ మధ్వవిలాస సభ, నెల్లూరు”

శ్రీశివాజీగారి జన్మదినముహూర్తమున మన తేది-5-1927
దినము ఈసభవారు ఆనుహితమున సత్వ-శాంతి-ధైర్య, బౌద్ధా-
ర్య-గాంధీర్యాది గూఢచరిత్రాత్ నిరూపితంబగు శ్రీశివాజీ
(జహ్వరీ) విజయము అను నాటకమును నెల్లూరు పురసభమున
రాత్రి 9-30 ఘంటలకు ప్రదర్శింతురు.

అనాడు ఉదయం 7 O'ల నుంచి శ్రీ నారాయణ రావు
గారిచే తేజనీయమై, సభవారినే పురసభాధ్యక్షులగు నొసగు
బడు శ్రీ శివాజీగారి చిత్రపటముతో నూరేంపు మహూర్త
వము జరుపబడును.

WANTED

3168

Candidates for Telegraph and Station
Master's Classes. Full Particulars and Railway
Fare Certificate on 2 annas stamp.

Apply to:—IMPERIAL TELEGRAPH COLLEGE.

DELHI.

మొదటిరకము సీమకమలములను అతి తక్కువ ధరలకు నేరుగా తెప్పించునట్టివారైన

బాపాలా ఆంధ్ర కో.

టోకు చిల్లర సీమకమలముల వర్తకులువద్ద నుండియే కొనుడు

మేము పచ్చలు, ప్రాతరకము వజ్రములు, ఆణిముత్యములు మొదలగువాటిని క్రయమునకు తీసుకొనెదము.

ముఖ్య గమనింపు:— యిదివరలో మావద్ద గుమాస్తాగానుండిన మిస్టర్ టి. ఆర్. రామ

నాథభట్ అను ఆయన 1-5-1927 తేదినండి మావద్ద ఉద్యోగము మానివేసినాడని ఇందువలన అందరి
కిని తెలియజేయడమైనది.

3556

89, టంకశాలవీధి, పార్కు-టౌను. మద్రాసు.

శ్రీ ఆంధ్ర భారతీ తీర్థ

“నాట్య విశారద” బిరుద పతక పరీక్ష 1927

శ్రీ శ్రీ శ్రీ ఆంధ్ర భారతీ తీర్థము చాన్సలరు విజయ
నగరం మహారాజావారి యజ్ఞానుపారము మేయి 15 వ తేదీ
సాయంకాలము మొదలు మేయి 20వ తేదీ ఉదయమువరకు
విజయనగరమందు జరుగుచున్న సరస్వతీమహోత్సవము, ఆంధ్ర
భారతీ తీర్థవర్ధి యుత్సవములలోని “నాట్య విశారద” పరీ
క్ష 17వ తేదీ రాత్రి జరుపబడును:—

వరసీయము

శ్రీ వడ్డాది సుబ్బరాయ విరచితముగ “వేదీసంహారము
లో అశ్వత్థామంకములో ప్రారంభభాగమున అశ్వత్థామ విలా
పము, కృపాచార్యుని సమాశ్వాసము, అశ్వత్థామ పాత్రమును
అభినయించుటలో మిన్నయగు నాటనికి స్వర్ణపతకము, “నాట్య
విశారద” బిరుదాంకితము యూనివర్సిటీ మెడల్ బహుమానము.
అశ్వత్థామ, కృప, హోర్మొనిట్టు ముగ్ధుగా నొక్కొక్క
పార్టీ రావచ్చును. హోర్మొనిట్టును తెచ్చుకొనివారికి స్వయంచేయ
బడును. ఎవరిదుస్తులు వారే తెచ్చుకొనవలెను. భోజనసదుపా
య ముచితముగా గలదు. పరీక్ష రుసుము రు. 5-0-0 లు.
మేయి 12-వ తేదీలోగా దరఖాస్తు ఫారముతో “సెక్రటరీ,
ఆంధ్ర రిసర్చ్ యూనివర్సిటీ, విజయనగరం” అని వ్రాసింపవ
లెను. మేయి 13 వ తేదీ తరువాత దరఖాస్తులు పుచ్చుకొన
బడవు. స్వర్ణపతకము శ్రీ బారువాఖండంగా గారి విరాళము.
విజయనగరం బుర్రా శేషగిరిరావు,
30-4-27 (వధాని.)

డిక్రీ మొత్తము 32 లక్షలు

కోర్టువారి కప్పజెప్పట

గాల్పనమపై దావా

కలకత్తా మే 1:—గాల్పనమగారపై నీయబడిన డిక్రీల
మొత్తమునకు న్యాయమూర్తిగారికి అప్పగింపబడినది. దివా
గారిదివరలో 32 లక్షలకై డిక్రీనందిరి. మరి 12 నురు కూడ డి
క్రీల బొందిరి. దివాగారు బొంబాయిలో పొందిన మరిరెండు
డిక్రీలను కలకత్తా మోకోర్టునుకు మార్పించిరి. నేడు 32 లక్షల
దావాలును చెల్లించి కోర్టువారి డిక్రీబంధములను గాల్పనను
గారు తెంచుకొనిరి. (ప్రీ. ప్రెసు.)

సానుభూతి

శ్రీ శ్రీ బాబ్బిలి మహారాజాగారు.

శ్రీ ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ ప్రొఫెసర్స్ శ్రీ బాబ్బిలి
మహారాజాగారు ది 28-4-27 సం॥ తేదీని ఆకస్మికముగా మర
ణించినందున కొత్తపల్లిలోని (గోదావరిజిల్లా) శ్రీరామారాయ
పురమందిరమున శ్రీరామారాయ పుష్కర భాండగార సభ్యు
లు ది 30-4-27 సం॥ తేదీ సాయంకాలము 4½ గంటలకు
సమావేశమై శ్రీరామారాయ పుష్కరభాండగారము తరపున
శ్రీవారి మరణమునకు విచారమును చెల్పుచు వారి విద్యాభిమా
నము నెంతయు కొనియాడిరి. భాండగారసభ్యులెల్లరు సభాం
తమున శ్రీవారి అత్యున్నత శాస్త్రతత్వాని గట్టుగాక యని దైవ
ప్రార్థనలుకూడ జరిగిరి. కార్యదర్శి.

పంజాబు శాసనసభ

గురుద్వారా ఖైదీల విడుదలనుగూర్చి

సిక్కు సభ్యులు రాజీనామాల నిచ్చుట

అమృతసర్, ఏప్రిలు 30:—ఇదివరకు రాజీనామా లా
సంగిన 7 గురు సిక్కు సభ్యులేగాక యిప్పుడు సభ్యులు ఉజ్జ
రత్ సింగు బిషన్ సింగుగారిట్లు తెలుపుచు గవర్నరుగారికి రాజీ
నామా జాబులను పంపిరి:—

1927 మార్చి 21 తేదీన గురుద్వారా ఖైదీల విడుదలను
గూర్చి పంజాబు శాసనసభలో గావింపబడిన తీర్మానము పై
సిక్కుసభ్యుల ఏకాభిప్రాయమువలన సిక్కు సంఘమువారి
అభిప్రాయమును ప్రభుత్వమువారు గ్రహింతురని తలచితిమి.
ఆ తీర్మానమును ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింపలేదుగావునను ఆ
ప్రకారముగా నడచుకొనలేదుగావునను, గురుద్వారా ఖైదీల
విడుదలనుగూర్చి వారు తమ యభిప్రాయములను తెలుపుకొనుట
కు విలుగలుగట్టకై మేము రాజీనామా లాసంగి తిరిగి యెన్నిక
లకు నిలువబడవలసినదని మా నియోజకవర్గములవారు తెలుపుచు
న్నారు. వారికట్టి అవకాశముల నొసంగి మా సంఘముయొక్క
అభిప్రాయములనుగూర్చి ప్రభుత్వమువారికి నమ్మకము కలిగిం
చుటకై పంజాబు శాసనసభలో మా సభ్యత్వమునకు రాజీనా
మా నొసంగుచున్నాము. (అ. ప్రె.)

విద్యార్థులకు సైనిక శిక్షణ

కలకత్తా నెనేటు తీర్మానము

దేహపరిశ్రమ నిర్బంధముజేయుట

కలకత్తా, ఏప్రిలు 30:—కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ సె
నేటుసభయందు నేడు దేహపరిశ్రమ విచారణసంఘమువారి
నివేదిక ఆమోదించబడినది. కాలేజీ విద్యార్థులకు సైనిక శిక్షణ
యొసంగుటకు తగినవిధాన మేర్పరచవలెనని ప్రభుత్వమువారిని
కోరిరి. దేహపరిశ్రమ విద్యను నేర్చు ఉపాధ్యాయుల వేతనము
లకును తదితర ఖర్చులకును విద్యాలయములకు ప్రభుత్వమువారు
తగిన ధనసహాయమును జేయవలెననియు విద్యార్థులు ఒకయే
డాదివరకైన వారమునకు మూడుదినములు దేహపరిశ్రమ శిక్ష
ణబొందుట నిర్బంధము జేయవలెననియు విద్యార్థులకు బలము
చేయూర్పు ఆహారముందున్నట్లు పాకశాల అధికారులు చూడవలెన
నియు బలహీనులగువారికి విర్బంధము జేయరాదనియు పాక
శాలలలో యావిధానము అమలుజరుపుటకు రెండేండ్లు గడువొ
సంగవలెననియు కాలేజీ తరగతుల విద్యార్థులకు సైనిక శిక్షణ
నిర్బంధముగ నేర్పటనుగూర్చి సమర్థులగు అధికారులు తీర్పు
జెప్పటోగా విశ్వవిద్యాలయమువారు యొచ్చినవ మానవలను
(1) విశ్వవిద్యాలయ సైనికదళములను యిప్పుడున్న చోట్లనే
యొక్కవజేయుట (2) గ్రామాంతరములందు తగిన శిక్షణస్థా
నము లేర్పాటుజేయుట అనుసరింపవలెననియు దేహపరిశ్రమ
సంఘమువారు శిఫారుస్సజేసిరి. (అ. ప్రె.)

తిరువాన్కూరు శాసనసభ

తిరువనంతపురము, ఏప్రిలు 30:—తిరువాన్కూరు శాస
నసభలో నిన్నటిదినమున సంబూదిరి బిల్లుపైననే కొంతసేపు
తిరిగి చర్చ జరిగినవిషయము బిల్లు వెల్లవకముట్టి తెరిగింపబడినది.
పల్లికు సర్వీసులందు సాంఘిక ప్రాతినిధ్య ముండవలెనను తీర్మా
న మోడిపోయెను. తిరువాన్కూరు “అంచాలు” రేల్వను తగ్గించ
వలెను. అధికారతరులు తెచ్చిన తీర్మానము అంగీకరింపబడినది.
సభ కాలనిర్ణయము లేకుండ నిలిపివేయబడినది. (అ. ప్రె.)

బ్రిటీషు పరిస్థితులు

శ్రీకృష్ణ కృష్ణ

బ్రిటీషు పరిస్థితులు, ఇంగ్లండులోను వెలుపలను గూడ, శాంతముగ లేవు. కన్సర్వేటివు మంత్రి వర్గము క్రొత్తమార్గముల ననుసరింపజాలక, ప్రాతమార్గములనే అనుసరించుచు కలవరము చెచ్చిపెట్టుచున్నది. ఇంగ్లండునందలి కార్మికులు వెనుకటివలె త్రోసివేయవలసినవారు కారు. వారు తగు బలమును సంపాదించుచున్నారు. ఈ సంగతిని గ్రహించక, మంత్రులు వారిపై భవజమెత్తుచున్నారు. బాగుగనుల వ్యవహారములలో వీరు ప్రవర్తించిన విధము కార్మికులలో వెగటు బుట్టించెను. గనుల యజమానులను వెనుకవైచి కొని ప్రభుత్వమువారు విచారణసంఘ సూచనల ననుసరింపక, ఎనిమిది గంటల చట్టమును మాత్రమును నిర్మించి, బాగు వ్యవహారమును పరిష్కరింపకబోయిరి. సమ్మెలను చెడగొట్టుటతో సంతృప్తి జెందిరి. తాత్కాలికపదనము తగ్గినపు డయినన, కార్మికులలో జెరిగిన యసంతృప్తికి నిజకారణములను గుర్తించి వానిని నివారించియుండవలసినది. అందుకుమారుగ నూతన నిర్బంధములను విధింపబోవుట విచిత్రము. సమాధాన మార్గము వీరికి గోచరింపలేదు. సమ్మెలు శాసన విరుద్ధములని ఒక్కమారుగ నిర్ణయించుచో ఇకముం చెట్టి యిబ్బంది గలుగదని, ప్రభుత్వము వారు భావించియుంచును. అందునిమిత్తమై శ్రీడు యూనియను చట్టమును నిర్మించిరి. ఇంతకు పూర్వము భేదభావములతో నిండిన లేబరుపక్షమువారు క్రొత్త యువదళము నెదుర్కొనుట కేకమగుచున్నారు. అన్ని శాఖలవారును ఏకాశయబద్ధులై, కార్మిక స్వాతంత్ర్యమును కోల్పోవుటకు, వారే మాత్రము సమ్మతింపజాలరు. తీవ్రాందోళనము నలుపుటకు వీరు నిశ్చయించిరి. తమ యునికియో, యీ చట్టముపై నాధారపడియున్నదని వారు భావించుచున్నారు. చట్టము శాసనమగుచో తీవ్రప్రతిక్రియల నవలంబించుటకు, వారు సంసిద్ధత జూపుచున్నారు.

కార్మికపక్షమువారితోబాటు లిబరలుపక్షము వారుగూడ చట్టము నెదుర్చుటకు బూనుకొనిరి. లాయడు జార్జి ప్రభృతులు చట్టమును నిరసింపిరి. లిబరలు పత్రికలగు మాంచెస్టరుగార్డియను, నేషను మున్నగు పత్రికలు చట్టమును ఖండించుటలో కార్మికుల కేమాత్రము వెనుదీయుటలేదు. పక్ష చట్టములలో నింతకన్నను దుష్టచట్టము వేరులేదని, నేషనుపత్రిక చూచుచున్నది. సాంఘికకల్లోలమున కింతకన్నను అనుకూలచట్ట మింకొకటుండజాలదనియు, దీనిని తిరస్కరించుట మిగుల దారుణముగ నుండుననియు, నేషనుపత్రిక భావించుచున్నది. ఇట్టి చట్టమును ప్రవేశపెట్టుట, రాజకీయవిపత్తిని, మాం

చెస్టరుగార్డియనుపత్రికాభావము. మాంచెస్టరుగార్డియను సూచించినటుల, సంస్కరణములు జరుగకుండజేయుటకు, కార్మికుల నీతియను పురికొల్పుటయే అనుకూలపద్ధతి. కార్మికసమస్యను పరిష్కరింపజేయజాలనపుడు, వారితో కయ్యమునకు పూనుకొనుటయే మిగిలిన మార్గము. ప్రస్తుతమంత్రుల యసమర్థత యిందువలననే వెల్లడిగాగలదు. వీరికి దూరాలోచనగాని, విశాలాశయములుగాని, ఉన్నటుల దోషపు. ఆంతరంగిక వ్యవహారము లిటుండ, వెలుపలి వ్యవహారము లెటులున్నవో గ్రహింపవచ్చును. హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలన మియవలసిన విధి ఇంగ్లండుపై నుండ, యీ సమస్యతో మంత్రులలాటలాడుకొనుచున్నారు. అసహాయోద్యమము తగ్గెననియు, ఇకముం చెట్టి చిక్కులుండవనియు, స్వపరిపాలనమును ఎంతకాలము ఆపివైచినను యిబ్బందిలేదనియు, వీరు భావించి యుందురు. ఈ విషయమున గూడ బ్రిటీషు మంత్రులు మిగుల పొరపాటుపడిరి. దేశమునందు గనుపించెడి మతసాంఘిక వైషమ్యములుగాని, రాజకీయపక్ష భేదములుగాని చిరకాలము నిలిచియుండ జాలవు. మరల జాతీయ భావ తరంగమొకటి బయలుదేరి ప్రజల నేకాశయబద్ధుల గావించుట సహజము. బ్రిటీషు మంత్రుల ఉపేక్షయు, నిరసనభావమును భారతీయుల నేకముజేయుటకు తప్పక తోడ్పడును. ఇక విదేశములలో బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారవలంబించెడి పద్ధతులు ప్రపంచ శాంతికిగాని, వివిధజాతుల స్వాతంత్ర్యమునకు తోడ్పడజాలవు. చీనా విషయమున, వీరవలంబించెడి వైఖరి, సానుభూతిరహితముగ నున్నది. చీనా వ్యవహారమును బ్రిటీషు ప్రతిష్ఠ ననుసరించిగాని, డబ్బుదృష్టితోగాని పీక్షించి లాభములేదనియు, అటుల గావించుచో చీనా ప్రజల స్నేహమును ఇంగ్లండు కోల్పోవుట జరుగుననియు మాంచెస్టరుగార్డియను పత్రిక మందలించుచున్నది. బ్రిటీషు వ్యవహారములను సరియగు తెన్నుల నడుపగలసామర్థ్యముగాని, అందు కవసరమగు స్వార్థరహితదృష్టిగాని, విశాలాదర్శములుగాని కన్సర్వేటివుల నావహించుకున్నవి. ఈసంగతులను బ్రిటీషు ప్రజలు గ్రహించక బోలేదు. ఆకారణముచేతనే, తాత్కాలికపు పార్లమెంటరీ ఎన్నికలలో కన్సర్వేటివులు అజయము గాంచుచున్నారు. శ్రీడు యూనియను చట్టము పరిస్థితులను మరింత విషమము గావించుచున్నది. ఈ విషయమై బ్రిటీషుప్రజలు ప్రభుత్వమువారి యొద్దనుండి సమాధానము గోరకబోరు. ఈ మారు జరిగెడి ఎన్నికలలో కన్సర్వేటివు పక్షమును బ్రిటీషు నోటరు లభిమానించుట దుర్లభము.

విల్లివాకం హత్యకేసు

తుట్టతుడకు విల్లివాకంహత్యకేసు ముగిసి, ఒకటి రెండు ముద్రయిలగు సుబ్బారావుకును ఆది నారాయణకును మరణశిక్ష విధింపబడెను. మూడవ ముద్రయయగు సుబ్బారావుభార్య తులకమ్మను నిర్దోషియని చెంగల్పట్టు మండల న్యాయాధిపతి విడుదలజేసెను. న్యాయస్థాన విచారణలో ఇంత ఉదేకమును బుట్టించిన కేసు యిటీవల గనుపించదు. అపరాధాన్వేషణ నవలలో సయితము, దీనిని మించినకథ గనుపించదు. వెంకటకృష్ణయ్య,

సుబ్బయ్య, రాజేశ్వరు లను ముప్పవర మరణములకు కారణమయిన దురాశ ఎంతబలమయినదో తెలుపనక్కరలేదు. ఈర్ష్య, ధనాశ, మున్నగు సందర్భములకు మాహాత్మ్యములు గూడ తోడయి పరిస్థితులను క్లిష్టము గావించెను. వెంకటకృష్ణయ్య గారు రెండవముద్రయని మహాత్ములలో నొకరని భ్రమపడి అప్పలపాలై తుడకు దుర్మరణముగాంచిరి. గొప్ప విషయములు గూడ తుచ్చపు ప్రయోజనములకు లోనగునపుడు, మిగుల హానికలిగించును. నిజమగు మహాత్ములు తమశక్తులను ప్రపంచోద్ధరణమునకై వినియోగింపగలరు. బూటకపు మహాత్ములు స్వప్రయోజనముల నిమిత్తమై మానవజ్ఞేయమును వృధిగావింపగలరు. ఇసు తరగతులవారిని కనుగొనుట సులభముగాదు. దూరవిచారణయు, దీర్ఘ పరిశీలనయు ముఖ్యములు. దివ్యజ్ఞానసామాజికనాయకుల కేర్లకుగూడ ముద్దయిలు అపఖ్యాతి చెచ్చిపెట్టిరి. వారిపేర నెన్నియో ఉత్తరములు కల్పింపబడెను. వెంకటకృష్ణయ్యగారి వియన్నియు మహాత్ముల సందేశములనినమ్మి, చెడిపోయిరి. మరణమునకు పూర్వమునగాని, నిజము గ్రహించలేకబోయిరి. ఎట్టి మహాత్ములయినను, ఎట్టి దివ్యపురుషునందర్శనము లయినను, ఎట్టి బాహ్యుటన లయినను, ఆత్మీయపారిశుధ్యము లేనిది వ్యర్థములగును. అట్టి పారిశుధ్యముగలవారికి, ఇతర శక్తులున్నను లేకున్నను నొక్కటియే. ఉన్నచో నవి భూషణము లగును. ప్రధానము సచ్చిలము. నీష్కామకర్మయు, శాంతశమదమాది సద్గుణములు మహాత్ముల ప్రధాన లక్షణములు. ఇవిలేక శారీరిక మానసికశక్తు లేన్నియున్నను, నవి దొమ్మరివిద్యులవలె. పరిణమించునుగాని, ఆముష్మిక సంపద నొసగజాలవు. హతయోగాది క్రియలు మానవుని ఇంద్రియ నిగ్రహమునకు కొంత తోడ్పడినను, చిత్తశుద్ధి లేనిది వీనివలన ప్రయోజనముండవని పెద్దలు నక్కాణించిరి. ఆకారణముచేతనే రాజయోగమే ఉత్తమయోగమని గీతాదులు జెప్పవచ్చును. ఫలాపేక్షలేక తమవిధిని నిర్వర్తించువారు ధన్యులు. సత్సంగత్వము ప్రయోజనకరమయినను, ఎవరియంతటవారు తమజీవితమును జ్ఞానభక్తివైరాగ్యాది సాధనలచే చక్కబెట్టుకొన వలయును. మతము పేరిట ఎట్టిదుష్కృత్యములు జరుగుచున్నవో, మతకలహముల చారిత్రముబట్టియే గ్రహింపవచ్చును. మతములయందే శ్రద్ధ మిదిగాదు. పరోపకారమే పుణ్యము, పరపీడనమే పాపమని చెలిపిన మతము, పరపీడనమును సహించునా? ఇటులనే దుష్కార్యముల గావించుదని బోధించెడి గురువుగాని, దైవముగాని, పరమార్థమును బోధించినటుల భావింపగూడదు. స్వబుద్ధిచే నిట్టి యుపదేశములను పరిక్షించి, జ్ఞానమును యొరికిడిరాయిచే తరచిజూచి, సత్యమును గ్రహించుట ఎల్లర కర్తవ్యము. దివ్యజ్ఞాన సమాజకులగు వెంకటకృష్ణయ్యగారు మొదటి నుండియు యారీతిని జాగ్రత్తపడినచో, అనర్థముల పాలయియుండెడి వారు గారు. వెంకటకృష్ణయ్య గారి పత్తుకుమార్తయగు చంద్రమతి పలువురు స్త్రీలయొద్దనుంచి నగల నెరుపుచెచ్చి, రెండవముద్రయి దురాశ కాహుతి గావించెను. వెంకటకృష్ణయ్యగారి భ్రమ విడుటయే, వారిబలికి కారణమయ్యెను. రెండవ ముద్దాయొక్క అత్తగారిని మరదలను మొదటి

ముద్దాయి నెల్లూరునుంచి తీసికొని వచ్చుటయు, పిమ్మట వారిశవములు దొడ్డిలో గనుమించుటయు, చంద్రమతి మృత్యువునోటినుండి బయల్పడుటయు, తెలిసిన విషయములే. విషము గొని వచ్చుటయు కెమిస్టు దస్కతును భోర్లరి చేయుటయు మున్నగు సందర్భములు, ప్రాసిక్యూషనువాదమును బలపరచెను. ధనాశకును, క్రోధముచకును, మూఢవిశ్వాసములుగూడ తోడయ్యెను. ఇట్టి ఘోరకృత్యములు ఉత్తమ జాతులలో జరుగుట జూడ, సరియగు ఆధ్యాత్మికచింతన దొలగి మూఢవిశ్వాసములు ప్రబలుచున్నవనియు, మత సత్యములను స్వచ్ఛంద కాంతితో వెలుంగజేసి, ఆర్యావర్త ఐవిత్రితను తిరిగి నెలకొల్పుట యవసరమనియు, నేటి పరిస్థితులు చాటుచున్నవి.

శివాజీ జన్మదినోత్సవము బొంబాయి ప్రభుత్వము

శివాజీ జన్మదినోత్సవమును సెలవుదినముగ ప్రకటించి, బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు విశాల దృష్టి నగుపరచినందుకు వారిని ప్రజలెంతయు కొనియాడక మానరు. శివాజీ యుత్సవములను మొదట ప్రారంభించినపుడు ప్రభుత్వము వారు జూపిన విముఖతకు, నేటి సుముఖతకు వ్యత్యాసమును గ్రహింపవచ్చును. తన పీఠులను గౌరవింపని జాతి, తన్నామమున కర్హత గాంచజాలదు. జాతీయ పీఠులను గౌరవించి, వారి జీవితములను స్మరించుటచేతనే ప్రజలలో జాతీయభావము బలపడును. వీరపురుషరాధనము ఉత్తమకర్మయని, అన్ని దేశములవారు గ్రహించుచున్న సంగతియే గాని వేరుగాదు. అట్టికర్మ హిందూదేశమునందు మాత్రముదోసమగునా? రేణిడినము దేశమంతటను శివాజీ జన్మదినోత్సవములు జరుగుననియు, జాతి మత వివక్షతలేక ఎల్లరును యీ జాతీయ పీఠుని గౌరవించెదరనియు నమ్మెదము. దేశస్వచ్ఛతై పాటుబడువా రెల్లరును, ధన్యులు. వారు ఎల్లర గౌరవమునకు బాత్తుల్లు. హిందూదేశచారిత్రము నిలిచియుండు సంతవరకు, శివాజీనామము మాణిక్యమువలె ప్రకాశించుచునే యుండును. శివాజీ ఉత్సవముల సమయమున, ఏసంఘమునకును నొప్పికలుగుకుండునటుల జూడవలయును. అన్యసంఘద్వేషమున కేమాత్రము తావులేకుండ, ఉత్సవములను సత్వహింసవలయును. ఎల్లరతోడ్పాటు నైకొనుటయే, యందుకు మూలమార్గము. శివాజీ యుత్సవదినమున మసీదులయొద్ద మేళము వాయించుటకు హిందువులు పట్టుబట్టవలయునని బొంబాయిలో కొందరుగోరగ, యిట్టి సూచన శివాజీయుత్సవభావమునకు విరుద్ధమని, శ్రీనివాసయ్యంగారు, షాకతాలీ, హార్నిమరు, నారిమను మున్నగు నాయకులు చాటి, ఆరోజున వివిధసంఘములవారి మధ్య సఖ్యమును ఐకమత్యమును పెంపుజేయవలయునని విన్నవించిరి. ఇటులనే ఎట్టి కలహములకు తావు లేకుండ జేరుగలిగినపుడే, శివాజీయుత్సవములు సార్థకమగును. నేను శివాజీ జీవించియున్నచో, హిందూమహమ్మదీయసఖ్యము గోరుటలో నాధీరుడు ముందంజవైచి యుండును. శివాజీ యుత్సవములు సఖ్యప్రవర్ధనమును పురికొల్పి, స్వాతంత్ర్యసంపాదనేచ్చను బలపరచుటకు తోడ్పడుగాక. ప్రజలలో నాత్మగౌరవమును పెంపుజేయుగాక!

ఆంధ్రపత్రికాంశ్చాసంఘము

కాంగ్రెసుపక్షసభ్యులు మదరాసు శాసనసభలోని కాంగ్రెసు పక్ష సభ్యులు మంత్రుల వేతనములను నిరాకరింపకుండుటలో గౌహతి కాంగ్రెసు తీర్మానమునకు విరుద్ధముగ నడచిరిని, బెజవాడలో గూడిన ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారు తీర్మానించిరి. ఈ సంఘమువారు మొదటనే కాంగ్రెసు సభ్యుల కర్తవ్యమును బోధించిరి. మంత్రుల వేతనములను నిరాకరింప గోరెరి. కాంగ్రెసు పక్ష సభ్యుల కెట్టి హేతువు లున్నను, వారి చర్య కాంగ్రెసు తీర్మాన మునకు విరుద్ధమనుట కెట్టి సందియ ముండజాలదు. కేవల శాసనసభాక్రీడలతో ప్రాద్దుబుచ్చక, కాంగ్రెసునాయకులు నిర్మాణ కార్యక్రమనిర్వహణమునకై కృషి సలుపవలయునని, ఆంధ్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారు తీర్మానించుటయు భావ్యముగ నున్నది. ప్రజాశక్తిని బలపరచుటకు, నిర్మాణకార్యక్రమమును మించినసాధన ఖాకొకటిలేదు. ప్రధానమగు కార్యమును విడనాడి స్వరాజ్యమును సంపాదించునెంచుట, ఎండమావుల నెంటు బరుగిడుటయే యగును. ఆంధ్రకాంగ్రెసు సంఘమువారి కిండునిమిత్తమై యాభివృద్ధిని ధారబోయుట ముఖ్యము. ఇంతకుముందు డెటుల మెలగినను, శాసనసభలలోని కాంగ్రెసుపక్షసభ్యులు కాంగ్రెసు తీర్మానములను నిష్కర్షగ కొనసాగింపని యెడల వారిగౌరవముగాని, కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠగాని దక్కవు. కాంగ్రెసు కార్యక్రమ మికమిడ త్వరితగతిని నడచుగాక!

క్రొత్తనియమము

స్తేసుకాన్సిలు, భారతశాసనసభ, రాష్ట్రీయ శాసనసభ లన్నిటిలో ఓటరుల అర్హతల విషయమున క్రొత్త నియమమును ప్రవేశపెట్టుటకు ఇండియా ప్రభుత్వము వారు నిశ్చయించినటుల వార్తలు డెలుపుచున్నది. ఎన్నికల సమయమున ద్వీపాంతరవాసశిక్షనుగాని, యావజ్జీవ కారాగృహ శిక్షనుగాని, ఇతర కారాగృహ నిర్బంధముగాని అనుభవించుచున్నవారు వోటుజేయ వీలులేదని, క్రొత్తనియమము విధించుచున్నది. ఇట్టి సవరణను గావించుట కారణమేమి? ప్రత్యక్ష నియమము లేకున్నను, ఆచరణలో నిటులనే జరుగును. నిర్బంధమున నున్నవారు వోటు నిచ్చుట కెటులను వీలులేదు. ఆర్డినెన్సు ఖయిదీలకు మాత్రము వోటు జేయుట కవకాశ మిచ్చుచుండిరేమో తెలియదు. ప్రాయశః వోటరు లెవరును తమ హక్కు విషయమై దావాజేయకుండుట కిటుల గావించుచున్నారు గాబోలు. సీతీబాహ్యములగు నేరముల నొనర్చిన వారిని, రాజకీయ నిర్బంధితులను ఒక్క విధముగ జూచుట భావ్యముగ లేదు. రాజకీయ నిర్బంధము ననుభవించెడి వారల హక్కును తొలగింపకుండుట యవసరము. ఓటరుల అర్హతలకు సంబంధించిన నియమములను విశాలపరచుటకు మారుగ, ఇంకను సంకుచిత పరచుట విచిత్రము.

నేనుగుప్తగారు: బెంగాలుగవర్నరుగారు

నేనుగుప్తగారు కలకత్తా కార్యరేషను అధ్యక్షులు గ నియమింప బడినందులకు వారి సభినందించుచు, బెంగాలు గవర్నరు గారు వార్తనంపిరి. కాంగ్రెసు నాయకు సీతీరున గవర్నరుగా రభినందించుట క్రొత్తయైనను, వారొక సంగతి నాలోచింపవలయును. కార్యరేషను మేయరుగారి సభినందించినవారు, కమిషనరుగారిని నిర్బంధమున నుంచుట ఎంతవరకు న్యాయమో యూహింపవలయును. కమిషనరుగారు సుభాషచంద్రబోసుగారు దుర్బలజేహులై నానాటికి కృశించుచున్నటుల వార్తలు డెలుపుచున్నవి. నేడందిన వార్తల ప్రకారము బోసుగారిని ఇకనీను జయిలునుండి వెంటనే బంపివైచినగాని లాభములేదని, నైద్యుడు సూచించినటుల చెలియుచున్నది. భూతదయ నిమిత్తమయినను బోసు ప్రభృతులను విడిచిపెట్టుట యవసరము. బెంగాలు గవర్నరుగారు, ద్వివిధచర్యల వ్యత్యాసమును గమనింతురా?

మే దినము

మే 1 వ తేదిన, బొంబాయి, చెన్నపురి, మున్నగు నగరములలో కార్మికులు యుత్సవము సలిపిరి. ప్రేడుయూనియను చట్టమును నిరసించిరి. ఇట్టి యుత్సవములు అన్ని దేశములందును జరుగును. కార్మికు లందరిలో, భ్రాతృభావమును గలుగజేయుట కిట్టియుత్సవములు తోడ్పడుచున్నవి. ప్రస్తుతయుగము, కార్మిక యుగము. రానురాను కార్మికుల క్రేష్టతను ప్రపంచము గుర్తించుచున్నది. డబ్బు కెంతవిలువగలదో, కృషికంతకన్నను ఎక్కువ విలువగల దనుభావము సర్వత్ర ప్రబలుచున్నది. ప్రస్తుతము కార్మికులకును పెట్టుబడిదార్లకును మధ్యజరుగుచున్న సంఘర్షణ నూతన సమస్వయమునకు దారిజూపు ననుటకు సందియము లేదు.

మహమ్మదీయులు దేశభావలు

ఏరాష్ట్రమునందలి మహమ్మదీయు లారాష్ట్రమునందలి దేశభావలనుగూడ నభ్యసించుటవలన, ఇతర సంఘముల వారితో ఐకమత్యము బలపడును. ఈసంగతినే, మహమ్మదీయ విద్యావిషయక సమావేశమున కధ్యక్షతవహించి, ధానాకలెక్టర్లగు షేకుగారు నుడివిరి. ప్రత్యేక విద్యాసంఘము వీరంగీకరింపదు. మతభేదము లేటులున్నను అన్ని సంఘములవారును భరతమాతృతనయుల మని భావించి కలిసిపనిచేయుచు ఐకమత్యాభివృద్ధికి గల యవకాశముల నన్నిటిని చేపట్టుచో, దేశము సత్వరాభివృద్ధి గాంచు ననుటకు సందియము లేదు.

సిక్కు సభ్యుల రాజీనామా

ఇదివరకు శాసనసభ్యత్వమునకు రాజీనామా నిచ్చిన ఏ య్యరు గాక మరమువ్వరు సభ్యులు రాజీనామా నిచ్చినట్లు, నేటివార్తలు తెలుపుచున్నవి. అకాలీనిర్బంధితులను విడుదల జేయనందుచే, వీరిందను, రాజీనామా నిచ్చి, మరల వోటరుల యభిప్రాయమును నెల్లడి జేయ నిశ్చయించిరి. ఇంకను పంజాబు ప్రభుత్వము వారు ఉపేక్షపహించుటవలన సిక్కుసంఘమునందు అశాంతి పెరుగుచుగాని తగ్గనేరదు.

శ్రీ డి యూనియను బిల్లు

మేదిను నభలు

కార్మిక పక్షమువారి ఆక్షేపణ

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండను, మే 1:—గ్లాస్కోలో మేదిన సభ సందర్భమున 40 వేలమంది గూడిరి. పార్లమెంటు సభ్యుడు వీట్లీగారు శ్రీ డి యూనియను బిల్లు అనగా కార్మికులను కూలీలుగా జూచుట కేర్పడుననిరి.

మేదిను ప్రచురణములు హ్యూంకో, హ్యూంకో హేలోగూడ అల్లరులు లేకుండా నెమ్మదిగా సాగిపోయినవట.

పికింగ్ లో పోలీసువారు ఈ ఉద్యోగింపులకు కార్మికులు జేయుచుండ అప్రజేరిరట.

కార్మిక పక్షమువారి తీవ్రఖండనము

మరల సమ్మెగట్టెదమని బెదరించుట

రుగ్బి, ఏప్రిలు 29:—మరల శేడు కార్మిక పక్షమువారు శ్రీ డి యూనియను పై దాడిచేసెదరిరి. లండనులో 600 ప్రతి నిధులు 4000000 శ్రీ డి యూనియనుల తరపున సభకరుడెంచిరి.

శ్రీ డి యూనియను బిల్లు అమలుజరుపుటలో శ్రీ డి యూనియను సభ్యులు లక్షలకొలది తిరుగబడక మానరని పుష్టముగ చెలిపిరి. కాకతాళ న్యాయముగ నాడు నిరుటిసమ్మె వారి కోర్కెను గుట్టగూడ తలపించినది. శక్తివంతవలేక బిల్లును ఆక్షేపించుచు సందర్భమున సాగించుటకు నిశ్చయించుకొనిరి.

నాటి సభాధ్యక్షుడు జాన్ హిక్కుగారు మొదట యువ న్యూంబిరి. తీవ్రముగ శ్రీ డి యూనియను యుద్ధమునకు ఉపద్రవమువచ్చినదనిరి. మనము సక్రమపద్ధతితో పోరడలచితిమి. కాని తుచునకు పోరి తీరదమనిరి. స్వమైనట్టియు పగనాధించుటకేర్పడిన ఈ బిల్లుకోడించుటకు పోరితీరదమనిరి.

బిల్లును అమలుజరుప నిశ్చయించినచో సమ్మెగట్టెదమని నిరూపునము సవరణ గావించి వానిని నిరాకరించిరి. ఆసలు తీర్మానమునే అంగీకరించిరి.

కవుడ్రే ప్రభువు చనిపోయెను.

ఇంగ్లండులో

శ్రీ నియోజకాధికారము

మంత్రివర్గములో భిన్నాభిప్రాయము

21 సందర్భములుగల శ్రీలకు ఓట్ల నిచ్చు విషయములో కన్వేట్టిచ్చ వ్యయములో భిన్నాభిప్రాయములు బయలుదేరెను చర్చిలు బర్మెన్ హెడ్ గార్డు భయపడి శ్రీలకు ఓట్లు ఇచ్చెదరా యనుచున్నారు. లాంగ్ రాదను చున్నారు.

ప్రపంచములో కంతా

మహామంచిచుట్ట

19 అంగుళముల కాదుగు!

బర్మెన్ హెడ్ ప్రభునకు బహుమతి

లండన్, ఏప్రిలు 29:—సోమవారమునాడు ఒలింపియాలో జరుగు సాగాను ప్రదర్శనసభలో బర్మెన్ హెడ్ ప్రభువు కాల్యుకొనుటకు ప్రపంచములో ఎన్నడు చూడని 19 అంగుళములమట్టు గాల్పుకొనుటకు బహుమతితోనడరట. ఇటీవల ఒక పర్యాయము బర్మెన్ హెడ్ ప్రభునకు 12 అంగుళముల కంటే పొడువైనచుట్టును ఇచ్చిరట. అది ఒక గంటకాలిన దనుచున్నారు.

చీనా పరిస్థితులు

ఆయా ప్రభుత్వ ప్రతినిధు లింకను చర్చించుట

పెక్కుమంది కమ్యూనిస్టులను బట్టుకొనుట

లండన్, ఏప్రిలు 29:—చీనాలో నైతిక పరిస్థితులు చాల భయంకరముగ నున్నవినుచున్నార. చింకింగు సేనాని మరల బ్రిటిషుపట్టణము నాక్రమించుకొనెనట. బియంగు కేషే కుగారు వలదన్నను కాన్సులు కార్యాలయములో నైతికలను చింకింగు సేనాని ప్రవేశపెట్టెను.

రాచకీయ పరిస్థితులు ఇదమిక్కును చెప్పటకు ఏమియు పిలులేదు. అంతయు అనిర్వచనీయముగ నున్నది. సహ లండనుతో ల్యాంప్ టౌగారు ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను జరుపుచున్నారు. పికింగులో ప్రభుత్వముల ప్రతినిధులు ఇంకను ఆలోచించుచున్నారనుచున్నారు.

ముగ్గురు కమ్యూనిస్టులు (పురుషులు) ఒక శ్రీ కమ్యూనిస్టు 12 సంవత్సరములు శిక్ష వేసిరి. ఇంకొక ఆరుగురికి 2 సంవత్సరములు శిక్షను విధించిరి. లతాచో భార్యను ఇద్దరు కూతుళ్ళను వదలివేసిరి. మరికొందరిని గూడ వదలిరి. పట్టువడిన రషీయనులను ఇంతవరకు శిక్షించలేదు.

వలసైనులో గొప్పగోడను కనుగొనుట

జెరూసలం, ఏప్రిలు 29:—అమెరికను ప్రాధపరు విలియం బేడుగారు జెరూసలములో 25 అడుగుల ఎత్తుగోడను కనిపెట్టిరి. 16 నుండి 20 అడుగుల దళసరిగ నున్నది. మొదట ఈగోడ 20 అడుగుల ఎత్తు ఉండియుండుననుచున్నారు. బహుశః క్రీస్తు పుట్టకపూర్వము 1800 లో కట్టబడి యుండుననుచున్నారు. గోడంత గచ్చుతో గిలాబాచేయబడినది. సన్నగా అద్దమునలె నున్నది. ఒకేగోడ కన్పించుచున్నది. అక్కనున్న కుండలనుజూడ ఇచ్చటప్రజలు 8000 సంవత్సరములకు ముందు క్రీస్తుపుటకు పూర్వము నివసించి యుందురని ఊహించుచున్నారు. అదిసోలమును శివానా నగరమని జర్మనులు నూచించుచున్నారు.

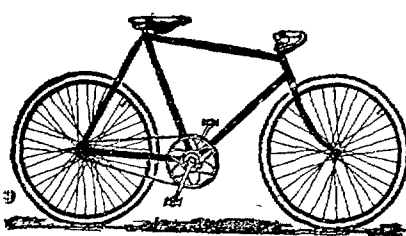
గుట్టపుబేండులలో వచ్చు సామ్యుతో మంచి గట్టులు లను పండెములకు తయారుచేయించెదరు.

వైమానిక వివాహము

జర్మనీలో వివాహములోనే పెండ్లిజేసికొనిరట. పెండ్లి అయినతరువాత వివాహములో ఎక్కి ఇబ్బలేకి గర్భాదానము నిమిత్తమేగిరి.

కుంభకోణము, మే 2:—పురపాలక సంఘమువారు మహా తృప్తి ను స్యాగతమునగుటకును ఎల్లెక్ట్రీకు ఇంజనీర్లను త్వరలో నగరమును కాంతివంతముగ చేయుటకు గోరుచు వ్రాయుటకును తీర్మానించిరి. (అ.ప్రె.)

సారి నైకిల్స్

పూర్తిగా బ్రిటిష్ స్టాల్లి భాగములతోను, బి. ఎస్. పి. ఫ్రీ గోలుసు, కో వెన్ ట్రీ గోలుసు, మిచిలిన్ కేబిల్ కార్డు టైరులు, మొదలగువాటితో.

రు 65

2545

ఒకసారివచ్చి, చూడుడు. మీకు నమ్మకము గలుగును.

Sole Distributors

R. PATEL & Co, Madras.

వాతావరణస్థితి

1927 సం॥ మే నెల 2-వ తేది సోమవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	కలి 24 గంటలలో, ఆత్మదీగ్ స్థాయి	కలి 24 గంటలలో, ఆత్మదీగ్ స్థాయి	కలి 24 గంటలలో, ఆత్మదీగ్ స్థాయి	జనవరి నెల 1-వ తేది నుండి వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు కురియు మొత్తము.
గోపాల్ పూర్	83.5	79.1	...	0.28	0.55
వికాఖపట్టణం	69.3	79.6	...	0	0.75
కాకినాడ	97.7	76.5	...	0	0.62
మచిలీపట్టణము	94.4	81.0	...	0	0.66
కర్నూలు	105.0	88.9	...	0.65	+ 0.03
బళ్లారి	102.4	77.8	...	0	0.84
అనంతపురం	0.02	0.49
కడప	105.4	83.0	...	0.02	0.45
నెల్లూరు	99.9	80.6	...	0	0.38
మద్రాసు	98.8	79.3	...	0	0.53
కడపూరు	90.6	78.6	...	1.69	+ 1.05
సేలము	96.7	69.6	1.10	7.75	0.27
కోయంబూరు	91.9	70.2	0.54	1.97	+ 0.37
తిరుమనాపల్లి	93.3	76.5	...	0.82	1.05
నాగపట్టణము	89.1	78.6	0.05	0.84	+ 0.23
మధుర	87.0	74.0	...	3.86	+ 1.63
పాంబర్	84.2	78.1	0.30	6.92	+ 5.24
తిరునల్వేలి	4.85	+ 2.21
తిరువేండ్రము	84.2	76.2	0.11	3.88	1.03
కొచ్చిన్	87.1	72.4	0.60	3.01	2.10
కాలికట్టు	90.0	78.6	...	5.18	+ 1.58
మంగళూరు	90.6	78.9	...	1.40	+ 0.02
తెలంగాణ	87.1	72.8	...	0.16	1.37
మెర్కాట్	84.6	68.0	...	0.96	1.89
కొడకనాల్	64.2	51.2	0.81	6.87	+ 1.76

గోపాల్ పూర్	83.5	79.1	...	0.28	0.55
వికాఖపట్టణం	69.3	79.6	...	0	0.75
కాకినాడ	97.7	76.5	...	0	0.62
మచిలీపట్టణము	94.4	81.0	...	0	0.66
కర్నూలు	105.0	88.9	...	0.65	+ 0.03
బళ్లారి	102.4	77.8	...	0	0.84
అనంతపురం	0.02	0.49
కడప	105.4	83.0	...	0.02	0.45
నెల్లూరు	99.9	80.6	...	0	0.38
మద్రాసు	98.8	79.3	...	0	0.53
కడపూరు	90.6	78.6	...	1.69	+ 1.05
సేలము	96.7	69.6	1.10	7.75	0.27
కోయంబూరు	91.9	70.2	0.54	1.97	+ 0.37
తిరుమనాపల్లి	93.3	76.5	...	0.82	1.05
నాగపట్టణము	89.1	78.6	0.05	0.84	+ 0.23
మధుర	87.0	74.0	...	3.86	+ 1.63
పాంబర్	84.2	78.1	0.30	6.92	+ 5.24
తిరునల్వేలి	4.85	+ 2.21
తిరువేండ్రము	84.2	76.2	0.11	3.88	1.03
కొచ్చిన్	87.1	72.4	0.60	3.01	2.10
కాలికట్టు	90.0	78.6	...	5.18	+ 1.58
మంగళూరు	90.6	78.9	...	1.40	+ 0.02
తెలంగాణ	87.1	72.8	...	0.16	1.37
మెర్కాట్	84.6	68.0	...	0.96	1.89
కొడకనాల్	64.2	51.2	0.81	6.87	+ 1.76

సర్కారులు:—గోపాలపురంలో తప్ప. ఇతరచోట్ల మేఘములు విస్తారముగనున్నవి. మచిలీపట్టణములో పగటి వేడిమి రి డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రివేడిమి కాకినాడలో 81½ డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్కన్:—కడపలో కొంచెము. మబ్బున్నది. తక్కిన చోట్ల ఆకాసము నిర్మలముగనున్నది. కర్నూలులో ఆర్ద్రత తక్కువ. రాత్రివేడిమి 81½ డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—మేఘములు దట్టముగనున్నవి. కొంచెము ఆర్ద్రత ఎక్కువ. పగటివేడిమి ముమ్మారులకంటె 2½ నుండి 6½ డిగ్రీలు తక్కువ.

బంగాళాఖాతమునకు నైరుతిగ వాతావరణము అసిరముగనున్నది. రాజధానికి దక్షిణమున వర్షము. ఉరుములు ఎక్కువగ ఉన్నవి. ఉత్తరమున వాతావరణము చక్కగ నున్నది.

వ. వ. నారాయణ అయ్యరు,

హావవాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

ఆ యు ర్వేద ప త్రి క
బరంపురం, గంజం జిల్లా

ఆయువు, ఆరోగ్యము, సత్సంతానము, శుఖము, వైద్యసద్ధర్మాది సనేకవిషయముల బోధించు తెలుగు మాసపత్రిక. శ్రీ పురుషులకును మిక్కిలి యువయుక్తము. వ్యాసకర్తలకు గొప్ప సహదరము.

సం॥ర చందా రూ. 2-0-0

బి. శ్యామసుందరరావు బ్రదర్సు
సంపాదకులు

స్టోవరు కుట్టు మిషనులు రొఖిధర 120/-

ఇవి జన్మసీయందు తయారు చేయబడినవి. విశేషకాలము వర ముక్తులేకుండా పనిచేయగలవు. ప్రతిపట్టణముందును యేజంట్లు కావలెను. 3401

సి. హెచ్. శోభనాంబం
అండ్ సన్స్ చిలకలపూడి పోస్టు
మచిలీపట్నం. రేవులమిషనులను, కూడ మేము అమ్ముచున్నాము.

బాపట్ల

(స్వకీయవిలేఖరి)

నూతన హైస్కూలు భవనము

మే 1:—జిల్లాబోర్డువారు హైస్కూలుకు శ్రాత్త బిల్డింగు కట్టుటకు చాలాకాలముక్రిందటనే బువునుచూచు తూర్పున ఎదురుగాయున్న విశాలప్రదేశమును సంపాదించి యుండిరి. హైస్కూలు భవనమున్ను, హాస్టలునైతమున్ను కొన్ని నెలలవాడే తయారైనవి. హైస్కూలుకట్టడమునకు ఒక లక్ష ఇరువదివేల రూప్యములున్ను, హాస్టలుకుగాను అరవైవేల రూపాయలున్ను ఖర్చుఅయినది. ఈ గ్రామంలోగాని, చుట్టు ప్రక్కలగాని ఇంతపెద్ద భవనం వఱిగకంటెలేదు. గృహప్రవేశ మహోత్సవము ఈనెల 4వ తేదీ జరుగునట్లు నిశ్చయింపబడినది. 4వ తేదీ బుధవారం ఉదయం 7, 8 గంటలమధ్య శుభలగ్నమందు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులు దివాన్ బహదూర్ పి. సి. యతిరాజులు నాయకుగారు నూతనభవనములను తెఱచెదరు.

ప్రాతవిద్యార్థి సంఘము

సదరుసంఘ వార్షికోత్సవము ఈనెల 8వ తేదీ ఆదివారం జరుపబడును. తిరునెల్వేలి హిందూకాలేజీ ప్రధానోపాధ్యాయులున్ను, ప్రాతవిద్యార్థియున్ను అయిన మ. రా. రాజశ్రీ యం. వి. యశ్. సుబ్బారావుపంతులు యం. పి. గారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించెదరు. 8 తేదీ ఉదయం 10½ గంటలకు ప్రాతవిద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయులకు విందోసంగబడును. తత్కార్యార్థము ఈపురవాసులును, శ్రీమంతులైన మ.రా. రా. బ్రహ్మాండం వెంకటలక్ష్మీనారాయణరావు పంతులుగారు 100 లు, చూరివిరాళమును ఇచ్చుటకు అంగీకరించియున్నందున, వారి బౌదధ్యమును ఎంతయు కొనియాడదగియున్నది. మరియు సాయంత్రం 3 గంటలకు మ. రా. రా. బాగల్లమాడి కుప్పస్వామిచౌదరి యం. యశ్. పి. గారు విద్యార్థులకున్ను విచ్చేసిన ప్రముఖులకున్ను విందు గావించెదరు. వీరిరువురు ప్రోత్సాహమువల్లను, ఇతరసోదరుల సహాయమువల్లనూ ఈ ఉత్సవము అతివైభవముగ జరుగుననుటకు సందియములేదు. కనుక ప్రాతవిద్యార్థులందరూ తప్పకదయచేసి వార్షికోత్సవమును జయప్రదమొనరించుటకు ప్రార్థితులు.

మున్సిఫ్ కోర్టు

రాకపోకలు : టిపాట్టి

మ. రా. రా. వేలమారి వెంకటసుబ్బారావు పంతులు గారు బాపట్ల పిన్సిపలు డిస్ట్రిక్టుమునసబుగ నియమింపబడి గతనెల 29 తేదీ ఇక్కడకువచ్చి చార్జీవుచ్చుకొనిరి. ఇదివరలో ఇక్కడ పిన్సిపలు డిస్ట్రిక్టుమునసబుగాయున్న మ. రా. రా. యశ్. గోపాలకృష్ణారావు పంతులుగారు అడివనలు డిస్ట్రిక్టు మునసబుగా నియమింపబడిరి. ఇంతకుముందు ఆర్డరుగా అడివనలు డిస్ట్రిక్టుమునసబు చేయుచున్న మ-రా-రా. యం. రామానుజాచారిగారు మద్రాసు వెళ్లెదరు. నిన్న సాయంత్రం కోర్టు ముసల్దీనగయిరాలు రామానుజాచారిగారికి టిపాట్టి నోసంగిరి. పాడ్ క్లార్కు దీక్షితులుగారు, ప్రస్తుతము మునసబులుగనున్న వేంకటసుబ్బారావు, గోపాలకృష్ణారావు పంతులు గార్లు త్వరితగోచరముగా రావలెననియు, రామానుజాచారి గారు పర్యటించుననుగుగా ఇక్కడకే మజలమచ్చట అందరి కోరికయై యున్నదనియు ఉవన్యసించిరి. తేపు బార్ స్టేడ్ డ్యు వారికి టిపాట్టి చేసెదరు.

రెండవ టెన్నిసు కోర్టు

ఇదివరలో బువునుచూచు ఒకే టెన్నిసుకోర్టు యుండి యున్నది. పలువురు టెన్నిసుఆటయందు ఉత్సాహముతో పాల్గొనుచుండుటచే రెండుకోర్టుకూడ అవసరమై సదరుకోర్టు తయారగుచున్నది. ఇక వారంగోజులలో పూర్తిఅగును. నారాయణమూర్తిగారు తెలపుదినములలో అప్పుడప్పుకువచ్చి ప్రోత్సాహముచేయుచున్నారు.

కె. డి. దొంగి వట్టుబడుట

కందుకూరు తురకసాయిలు ఒకడు నిన్నరాత్రి బొమ్మి శెట్టి వెంకయ్యతో ఆయన యింటి పైకెక్కికొని యింటిలో దిగి నగలనుపొంది ముట్టగట్టుకొని బయటికిపోవుచుండగా ఒకరు కనిపెట్టి కేక వేయగా బంకిలో ఎరువుపోయుచున్న కోటయ్య పట్టుకొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నంతలో సదరు దొంగ కర్రలుతగిలి క్రిందపడి పట్టుబడెను. బొడ్డున కత్తికూడ ఉండుకొనియున్నాడు, నగలన్నియు చిక్కినవి.

శాసనసభలలో కాంగ్రెసువారు

పాల్గొనరాదు

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘ తీర్మానము

బెజవాడ, మే 2 —“కాంగ్రెసువారుకోరిన కనీసపు జాతీయశయమును ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించుచేతను, శాసనసభలలో గావించిన తీర్మానములను నిరాకరించియో, నిరాకరించిన గ్రాంటులను పునరుద్ధరించియో ప్రభుత్వమువారు నిరంకుశముగ ప్రవర్తించుచేతను, బెంగాలు నిర్బంధితులను నానాటికి షీజించుచున్న సుబాను చంద్రబోసువంటివారిని సహా ఎట్టివిచారణయులేక నిర్బంధమునందుంచి భరింపరాని కష్టముల పాల్పెయుచుండుట చేతను, శాసనసభలలో కాంగ్రెసు సభ్యులందరూ చర్యలనుండు పాల్గొనక బయటకు రావలెననియు, స్థానములు ఖాళీగావించి అప్పుడప్పుకు సభలకు హాజరునుండవలెననియు, బయటకువచ్చి ప్రభుత్వమువారు ఆర్థికవిషయములందు రైల్వేల విషయములందు జేయుచున్న అన్యాయమును ప్రజలకు వెల్లడిజేయుచు దేశములో నిర్భయకార్యక్రమము కొనసాగించుచు, సత్వరస్వరాజ్యప్రాప్తికై పాటుబడునట్లు ఆజ్ఞాపించవలెనని ఆ. భా. కాంగ్రెసు సంఘమువారిని కోరుచున్నారు”

అను వైతీర్మానమును పూర్తి పట్టాభిరామరెడ్డిగారు (నెల్లూరు) ప్రతిపాదించిరి. వి. ఎల్. శాస్త్రిగారు అనువదించిరి. చాలనేపు చర్చింపబడిన పిదప 18 గురు అనుమతుగను, 8 ప్రతిపాటుగను సుంబచే ఆమోదించబడెను. చాలమంది తటస్థులుగ నుండిరి.

చీనావారి స్వాతంత్ర్యోద్యమమును ఆదానివేయుటకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు జేయు యత్నములను నిరసించుచు వి. ఎల్. శాస్త్రిగారు తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. ఎ. కాశీ శ్వరరావుగారు బలపరిచిరి.

సభ జరుగుచున్నది. (ఫ్రీ ప్రెస్)

బాపాలాలు అండు కంపెనీ

విజయవాడ— చైనాబజారు రోడ్డున 216 నెంబరు గృహమందు వైకంఠేనీవారు నూతనముగా నెలకొల్పుచున్న విక్రయశాల గృహప్రవేశోత్సవము ఈనెల 4 తేదీ రాధవారము సాయంకాలము 6 గంట మొదలు 9 గంటల వరకు జరుగును.

శ్రీ వైష్ణవపత్రిక కాలెండరు:—ఈ కాలెండరు 1927 ఏప్రిలు నెల నుండి ప్రారంభింపబడెను. 1928 మార్చినెలతో నంతమయ్యెను. తిరుగు పండుగల జయస్తులు తిరునక్షత్రములు మున్నగునవి తెలుగున వివరింపబడెను. వలయువారిటుల వ్రాయవలెను. “పండిత” తి. న. చక్రవర్తి శ్రీనివాస రంగాచార్యులుగారు, పత్రికాధిపతి-శ్రీ వైష్ణవపత్రిక. పెంబపాడు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా”.

రాజమహేంద్రవర నాగ్రిక్రీడామందిరము

శ్రీరామాయాను వికోచములకొరకై రాజమహేంద్రవరములో నొకమందిరము నెలకొల్పబడినది. ఇట్టివికోచమందిరము రాజమహేంద్రవర నాగ్రిక్రీడామందిరము లేకున్న కొంత సేద తీరినది. ఇహజిల్లాజడ్లిగా పనిచేయుచున్న మిర్ ఆమీర్ డిన్ గారిభార్యయే దీనికంతకును ప్రధానప్రోత్సాహకురాలు. వీరి యింటిసంటియున్న అతిసమంధిరమును క్రీడావికోచమందిర వినియోగమునకై యిచ్చిరి వీరియాచారణలోనే టెన్నిసు బాడ్మింటను ఆటలకై క్రీడాంగమ త్వరపబడినవి.

ఈ క్రీడావికోచమందిర ప్రారంభోత్సవము జయప్రదముగా జరపబడినది. రాజమహేంద్రవరశ్రీలు ఉత్సాహముతో నుస్సంగుచున్నారు పరీక్షయను శ్రీలును హిందూ యువతులునుగూడా నీయత్సాహముతో పాల్గొనిరి.

హార్వేసతిగారు శ్రీమతి ఇంద్రాణి, బాలసుబ్రహ్మణ్యం గారును తదితర యువతులును ఆంగ్లాంధ్రములలో నుపన్యసించిరి అగృహరాణికి పూలమాలలు మొదల వేయబడెను.

కార్యదర్శిని గారిని శ్రీమతి ఇంద్రాణి బాలసుబ్రహ్మణ్యం గారు వెతుకంజవేయని యుత్సాహముతో పనిచేయుచున్నారు.

లజపతి గాయాయిగారు ఇంగ్లాండుకు పోవుట

లాహోరు, మే 1:—లాలా లజపతి గాయాయిగారు మే 7 తేదీన బొంబాయివీరుగా ఆరోగ్యనిమిత్తమయ్యారపుఖంకము అనువిద్యుడు. వాళ్లు ముంబాయిలోను (ఆ. ప్రె.)

హార్వే నారిమాను కేసు

క్రాసువరిక్ష ఇంక 50 గంటలు లుండవచ్చును

బొంబాయి, ఏప్రిలు 30:—హార్వేగారివక్సీలు నారిమాను గారుచేయు క్రాసుపరిక్షవలన చాల కాలవిలంబన జరుగుచున్నదని తెలుపగా ఇంకను 50 గంటలు లుండవచ్చునని నారిమానుగారు హాస్యమాడిరి.

నేను నారిమానుగారు ధారలి స్క్రీనునుగూర్చి ప్రశ్నించిరి. ధార్యిని గట్టుటకుగాని ఎట్టి మేటు చేయుటకుగాని ప్రభుత్వపు ట్రాజ్ట్ లేదని హార్వేగారు తెలిపిరి. పి. డబ్ల్యు. డి. కోడు ప్రకారము సాంక్షనులేదని ఖర్చుచేయరాదని తెలిపిరి.

హార్వేగారివక్సీలు ఆప్రశ్న కాటంకపరచిరి.

నారిమాను:—నావాదము మొదటినుండియు హార్వేగారు వసరము లేని 8000 కడ్డీలను తెప్పించెననియే. ఇవి 3 కోట్ల ఖరీదు. అంతయు వృధావ్యయము. ఇవి ధారలిస్క్రీమున కవసరమని హార్వేగారు రమచున్నారు. దానికి ప్రభుత్వమువారి యనుమతిలేదు. ఇవి తెప్పించుచువు నారికి ఆధార్యిస్క్రీము విషయ మాలోచనయందే తేదీని రుజువుచేయచూచుచున్నాను.

న్యాయాధికారి ప్రశ్న నంగీకరించెను. తిరిగిపోయిన దాన్వ్యమెంటులపై ప్రశ్నలపై చెను

నారిమాను:—ముఖ్యమైన ప్రస్తుతము అనసరమై దాన్వ్యమెంటు పోవుట ఆశ్చర్యకరముగాదా!

హార్వేగారు:—అవును. ఆశ్చర్యకరమే. (ఆ. ప్రె.)

పార్టీలు-రాజకీయములు

పేటలుగారి యువన్యాసము

బొంబాయి, మే 2:—ఇదివరలో పార్టీలు రాజకీయములందు పాల్గొనకున్నాగనుమాట నమ్మదగినదిగాదు. కాని ఇదివరలోకన్న ఎక్కువపాల్గొనవలెను. భారతదేశమునకు దూర దృష్టినిచ్చినది దాదాభాయి నారోజీ, మెహతా, వాచాగాన్లే. సంఖ్యగాక గుణము ముఖ్యము. రాజకీయమాయకులు కలిసి పనిచేయవలెను. దేశమునందు రాజకీయముగ అనేకమార్పులు రానున్నవి. రాయల్ కమిషను ఏర్పాటుగానున్నది. శ్రీనివాసయ్యంగారి నూచన నాయకులందరు గమనింపవలెను. భారతదేశమునొక విధానమును ఏర్పరచవలెను. అన్నిసంఘములుగ లసి ఇంగ్లాండును గోరవలెను. స్వాతంత్ర్యమే! మరొకటిగాదు. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

జాతీయనిధి - షర్మిష్ఠ ప్రోత్సాహకనమాజము

జాతీయనిధియొక్క వార్షికసమావేశము ఈ నెల 8 వ తేదీ మంగళవారము సాయంకాలము 5-15 గంటలకు మహాజనసభ హాలునందు జరుగును.

ఈక్రింద వ్యవహారార్థ జరుపబడును (1) సాంత్వనిక కార్యనివేదిక (2) కార్యనిర్వాహకవర్గమును ఎన్నుకొనుట (3) సుద్రాస్థ్య కుమార్తెపరిశ్రమ కమిటీవారు ద్రవ్యసహాయమునకై దాఖలుచేసిన ధరఖాస్తు విచారణ, ఇతర వ్యవహారములు ఆలోచించుట.

సుగుణ విలాససభ : చిత్రసేనోపాఖ్యానము

నిన్నటిదినము రా॥ సా॥ డి. వెంకటకమయ్యగారిచే రచింపబడిన చిత్రసేనోపాఖ్యానమును, సుగుణ విలాససభవారు కడుమనోహరముగ ప్రదర్శించిరి. దీనిని ప్రదర్శించుట కిదియే మొదటిసారి. కథ గయోపాఖ్యానమునందలి కథనలెనుండును. గయనికి బదులు చిత్రసేనను గలదు. చిత్రసేనని పారబాటువలన, కృష్ణార్జునుల పోరాట ముదయించును. తుదకు చిత్రసేనకు రక్షింపబడును. చిత్రసేనచి శ్వేతభార్య పాత్రను ధరించి సీతారామశాస్త్రిగారును, నారదపాత్రధారులగు రామారావుగారును, సుభద్రపాత్రను ధరించిన పి. వెంకట సామిచెట్టిగారును, అర్జున పాత్రధారుల యస్. బి. నాయుడు గారును, చిత్రసేనపాత్రధారులగు బాలసుం ర మొదలగువారు ప్రత్యేక ప్రశంసకు పాత్రులు. ఆయనను ఎల్లరును తమ పాత్రలను తృప్తికరముగ నిర్వహించి రని జెప్పుచున్నాను. ఇంగ్లండుని

ఖద్దరు వార్తలు

క్రమమహావిద్యాలయము, బృందావనము

ఈ మహావిద్యాలయమున ఖద్దరువిషయమున నే నధిక మగు పనిచేసితిని చెప్పుకొనుటలేదు. కాని మీరు వచ్చిచూచి నచో మీ రసంతృప్తిని నొందరని మాత్రము నేను తెలుపగలను. కాంతముగా బోధింపగా బోధింపగా క్రమముగా నిప్పుడు విద్యార్థులు ఈ పాఠ్యాలయమును అందరునుగూడ సంతోష పూర్వకముగా ఖద్దరు కట్టుచున్నారు. అందరును రోజుకు 45 నిమిషములవలెను ప్రతిదినమును నూలుచుచున్నారని. వంతులకారము ఏమిట చేయుచున్నారు. కాంతమంది బట్టలను గూడ నేయుచున్నారు. ఈ కేసులలో విద్యాలయమువారు 2000 రూపాయలు వెలగల ఖద్దరును విక్రయించిరి. కలితలేని ఖద్దరు యీ విద్యాలయమునందే దొరకిన దని ముఖ్యము చుట్టుపట్టును అందరికిని మంచినమ్మకములందు. ఇద్దరు కట్టుపని వారిదు సెల తరబడిగా ఖద్దరును కట్టుచునేయుందురు. వారి కిచ్చిని కట్టుపని పూర్తిగా నున్నది. అని ఆచార్య గిద్దానీ గారువ్రాసిరి. గిద్దానీగారికి ఉపాధ్యాయులను విద్యార్థులను గూడ నేను మనఃపూర్వకముగా కొనియాడుచున్నాను. డిప్టీ లోని జమీయిలియా విద్యాలయమునగూడ నిలువే మంచి కృషిజరుగుచున్నది. ఉపాధ్యాయులు శ్రద్ధబూనినచో విద్యార్థులు వెనుక దీయరనుట కీకెందు సంస్థలను నిదర్శనములుగా ను న్నవి. ఉపాధ్యాయులకు ఖద్దరుపై నవమ్మకమును దీక్షయను నైపుణ్యమును నుండినచో ఖద్దరును తంతుకరమును పాఠశాల లలో వ్యాపింపజేయుట మిక్కిలి సులభమని నేను వెక్కుసా రులు వ్రాసియున్నాను. ఈ మూడుగుడ కలిగినట్టియేవార కాలలోను ఖద్దరుప్రయత్నము కాలేదనిగూడ నే నెరుగుదును.

(మో. క. గాంధీ. ఎంగయిండియా 28-4-27.)

* * *

ప్రభుత్వోద్యోగి ఖద్దరు నమ్మకం (హాకింగు)

ప్రభుత్వోద్యోగులు ఖద్దరుకట్టవచ్చునా ఖద్దరునిధికి న వియ్యనమ్మనా? వీధులవెంట తిరిగి ఖద్దరు నమ్మవచ్చునా? అను ప్రశ్నల నొకరికిరిని ఇటీవలనే ఎంగయిండియాలో ప్రక టింపబడెను. మేము తెల్లమునుండి రైలులో చేరుకొనుచు నెదురుగా, నొక ప్రభుత్వోద్యోగి శుభమైన తెల్లని ఖద్దరు టోపెని లాంగుకొనుట తలపాగాను ధరించి ఒక రైలుస్టేషను ప్లాటుఫారముమీద పాటులు పాడుచు ఖద్దరు నమ్మచుండెను. అత డాబ్బెలో ఖద్దరు ప్రచారమునుగూర్చి చాలశ్రద్ధగా పని చేయునాయు ఇంజనీరుగా నుండి ఖద్దరుప్రచార మొనరించు చున్న అమ్మలలూ చక్కరుగారివలెనే యితడుగూడ కార్వా రు బిల్లాలో అసిస్టెంటు యింజనీరుగా నున్నాడనియును ఖద్ద రుపై నధికమగు నమ్మకమును కలిగి తీరికకాలము సంతయును ఖద్దరుప్రచారమునందే వినియోగించుననియును మాతోగూడ నున్న హుగ్లీ గార్వారు మిత్రు లెరిగించిరి. అతడుచూచుటకు గజరాశీవలెనే కనబడెనుగాని మహారాష్ట్రమును కొద్దిగా కన్నడమునుగూడ మాటలాడుచుండును. అంతలోనే అతడు సింధిభాషలో నొకపాట పాడెను. అతడు సింధురాష్ట్రమువా డని అచ్చును స్పష్టమైనది.

అతనికేరు టి. ఎం. కెనాలుగారు, ఈడ్వగు సెలవులగు టచే అతడు ఖద్దరు ప్రచారముకొర కిచ్చితిని వచ్చెను. తాను స్వయముగా ఖద్దరు నమ్మకముగాక మరియిద్దరినీగూడ ఖద్ద రును విక్రయించుటకు నియమించెను. వారికి అతడు స్వయము గనే తీత మిచ్చుచున్నాడు అని గంగాధరరావుగారు తెలిపిరి. మేముట మాటలాడుచుండగానే ఆట్రెయిసులో నున్నవారికి క్లిరికి కేనాలుగారు తువాగ్గనమ్మెను. ఆయనపాట మంచి ఆకర్ష కముగా నున్నది.

దొరకనమునాకట్టి ఆభ్యంతరమును కలుగజేయలేదు. దీని నిబట్టి ప్రభుత్వోద్యోగుల నిస్సంతయుగా ఖద్దరును ధరింప గిచ్చునని స్పష్టమగుచున్నది. భయసంతయులను కలిగియుండు టినవరము, కేనాలుగారు రాజకీయములలో నేమియునుకల్పిం చుకొనరు. తానుఖద్దరును కట్టుటలన బీదవారికి సహాయముచే నివాడవగుదునను నమ్మకమువలననే ఆయన ఖద్దరువిషయము న ప్రాగా పనిచేయుచున్నాడు. (మ. దే. ఎంగ యిండియా 28-4-27)

కా. మే 2 — నిన్నురాత్రి ఇచ్చట సంభిషిస్తానని నాకు.

దేశపరిస్థితులు- కాంగ్రెసునందైక మత్యము

బొంబాయిలో శ్రీనివాస అయ్యంగారు

రిస్పాన్సీవు వాడులతో సంభాషించుట

బొంబాయి, మే 1 తేది:— దేశీయ మహాజనసభా

ధ్యక్షులగు యస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు కలకత్తానుండి కేటి యుదయమును నిచ్చటదిగిరి. దారిలో నాసికువద్ద కొన్నిగంటల నేపు నిలవి గోదావరి ఘట్టమునందు బహిరంగసభలో నుపన్యసిం చిరి. దేశపరిస్థితులనుగూర్చి వారిట్లుచెప్పిరి:—

ప్రస్తుతపరిస్థితులు

ఒకవంక జాతీయోత్సాహము తగిన కట్టుబాట్లు జరుగుచుం డగాకాంగ్రెసునాయకులయందుకాంగ్రెసు ప్రచారవలందును కాంగ్రెసేతర నాయకులందును రాజకీయ, సాంఘిక విభేదములును అన్యోన్యవ్యక్తిస్వర్థులనుగలిగి దేశమునుభిన్నాభిన్నములుగా చే యుచున్నవి. ఈవిభేదముల నవకాశముగాకొని ఇండియాప్ర భుత్వమువారును బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారునుగూడ తగినలాభమును పొందవలెనని చూచుచున్నారు. అన్నిరాష్ట్రములయందుకాం గ్రెసుప్రచారవలయుం దైకమత్యమేర్పడినగాని యిప్పటికిమిక్కిలి యనగరమును ప్రజోద్యమము బయలుదేరబాలదు. కాంగ్రెసు మనుష్యులయందు విభేదములుండుటవల్లనే సాంఘిక దురభిమా నము ఆదురభిమానములన కలహములు జరుగుచుండుటవలన మ నమెట్టి ప్రయత్నములనైన ననుజేసి కాంగ్రెసునం దైకమత్యము నిలుపుట అవసరమైయున్నది. జనసామాన్యమును నిందించుట నిష్ప్రయోజనము. బాధ్యతగలవారి నే నిందింపవలసియున్నది. చెరుకజరిగిన వన్నిటినిమరచిపోయి తమిందుకొనవలెను. ఎన్నిక దినములలో జరిగిన పోట్లాటలను మరచిపోవలెను.

పిమ్మట అయ్యంగారు సాంఘిక విభేదములను కలహ ములను నిందించుచు జాతియంతయు మొత్తముగా నభివృద్ధి జెం దుచున్నగాని ఏసంఘమును ప్రత్యేకముగా నభివృద్ధి చెందజాలవని చెప్పిరి. సాంఘిక కలహములను పెంపొందించు నాయక త్వము నంగీకరింపరానని యుద్ధోదయించు జాతియభివృద్ధికి అనర్హుడాయకమును సాంఘికదురభిమాన బీజమును పొందయము లనుండి పోగొట్టుకొనవలసిననియు ప్రత్యేకముగా ఏయొక్క సంఘముతోను సంబంధములేనట్టి కాంగ్రెసును బలపరచి స్వ రాజ్య స్వాతంత్ర్యసంపాదనకును హిందూదేశముయొక్క నైతి క ఘాతకాభివృద్ధికిని అదియే సాధనమనియు చెప్పిరి.

అయ్యంగారు కాంగ్రెసు వికమత్యమునుగూర్చి జయక రుగారి యింటింద జయకరు మొదలగు రిస్పాన్సీవువాడులతో సంభాషించు చున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

* * *

వికమత్య సభ

మనీదులముందు వాద్యములు

బొంబాయి, మే 1:— కాంగ్రెసునందును వేర్వేరుసం ఘములందును వికమత్యమును గురుర్చునట్టి సభలో మొట్టమొద టిదని శ్రీనివాసఅయ్యంగారిచే చెప్పబడిన సభయొకటి కేటి సాయంకాలమున అయ్యంగారి ప్రోత్సాహమువలన కాంగ్రెసు మందిరమున జరిగెను. వేరువేరు సంఘములనుండియు పక్షముల నుండియు 60మంది నాయకులుసభకువచ్చిరి. సభ సూదుగంట లకుపైగా జరిగెను. సభవారియెదుటికి గొనిరాబడిన విషయ ములలో మే 1 తేదితో ప్రారంభమగు శ్రీనివాస మహా రాజయొక్క త్రితవాద్ధ్యోతన సమయమున మనీదులముందు బాబులవాయింపవలెనని హిందువులు పట్టుదలతోనున్నారను నది యొకవిషయమైయున్నది. ఈసందర్భమున అట్టియభిప్రాయము హిందువుల కెప్పుడునులేదనియు అట్టి సూచనయే ప్ర స్తుతపరిస్థితులందు బాధ్యతగల హిందులందరికిని అసహ్యకరమని యు తెలుపుచున్నట్టియు బలువురు ప్రముఖులచే సంతకముచే యబడినట్టియు వినతిపత్రము సభముగిసినవెంటనే ప్రకటింపబ డెను పలుసంఘములవారికిని బొంబాయిలో ఎల్లపుడును గల స్నేహితులును చెదరవీయుటదని శ్రీనివాసఅయ్యంగారు, పా కలాల్, హర్షి మహా. కె. యఫ్. వారిమొగ్గు మొదలగువారి చే సంతకముచేయబడిన అవినతిపత్రము తెలుపుచుండెను.

అయ్యంగారి సంచారము

మహారాష్ట్రమునందు సంచారార్థమై శ్రీనివాసఅయ్యంగారు కేటిరాత్రి బయల్దేరిరి. (ఆ. ప్రె.)

భార్యను భర్త హత్యగావించు ప్రయత్నము

మామూలుపోరాటము దిదియొకనీను

సేలము, మే 2:— రోజును పోరాడుకొనుచున్న పొ న్ను అను నామెను ఆమె భర్త కత్తితోపాడిచెను తీవ్రగాయ ములచే బాధపడుచు ప్రాణావసానదశయం దామె వైద్యాలయ ముననున్నది. సబ్ కలెక్టరు నరసింగరావు అంగీకృతమున నాతని నరైస్తుచేసిరి. పోలీసువా రాచోకి తీయుచున్నారు. (కీ ప్రెసు.)

రిధాలా దురంతములు

కారణ వివరములు

ధిల్లి, ఏప్రిలు 30:— ఇంకను రిధాలా అల్లరులగుర్చి ప్రజలు ఆందోళితులై యున్నారు. సంవత్సరమువరకు హిందూ మహమ్మదీయులకడ సఖ్యముగానేయుండిరి. ఫిబ్రవరిలో అల్ల రి ప్రారంభమయ్యెను. మీరు అనువాడు ఫిబ్రవరి 10 వ తేదీన గోవధగావించెనని హిందువులందురు మహమ్మదీయులు ఆతడు కొని తెచ్చెనందురు. హిందువులు మహమ్మదీయుల బహిష్కరిం చుటకు తీర్మానించిరి. అది సఫలముగాదని హిమహమ్మదీయులం దురు. మహమ్మదీయులుమాత్రము హిందువులను బావులనండి నీ ఖ్వుతోడుకొననీయలేదు.

మరునాడు కృష్ణలాలను నాతని చానమోది ఒక హిందు విగ్రహముంట యీతని బంధించిరిని హిందువులను దురుద్దేశముల తో పోయినందున పోలీసుచే పట్టుపడెనని మహమ్మదీయులు ను తెలిపిరి. 27 మ హా మ్య దీ యు ల పై న ను రి హిం దు వు ల పై న ను కే కు మోపబడి విచారణ జరుగుచున్నది. 28 ఏప్రిలు తేదీన జరుగవలసిన విచారణ సమయ మున హిందువులు ట్రాన్స్మిరుగోరిరి. 22 తేదీవిచారణసమయ మున ఉభయపక్షములును కొట్టుకొనసద్ధులైరి. కానిఉద్రేకము 28 తేదీన ఉబికి చెబ్బలాట జరిగెను. హిందువులను మహమ్మదీ యులును వేరువేరు కథనముల వెల్లబుచ్చిరి. మొదట మహమ్మదీ యులుపైబడిరిని హిందువులను వీరే పైబడిరిని మహమ్మదీయు లును అనుచున్నాగు. మహమ్మదీయులకొట్టి పారిపోయిరిని హిం దువులకుచున్నారు. ఉమారుషావునద్ద హరఫూలుషావునకు నూ రుగజములమారమున కొట్టాలజరిగెను. ఒక మహమ్మదీయుడు మరణించెను. 4 గురు తీవ్రగాయములకులొనైరి. వారిలోఒక డుమరణించెను. ఇరుపక్షములును క్రిందటిరోజున జరిగినవా గావద్మేగారణమందురు. ఇప్పుడంతయు చల్లారినది. గ్రామమం దు పోలీసువారున్నారు. మొత్తము 18 హిందువులు అరెస్టయిరి. హిందువులు కమిషనరుతో చెప్పికొనిరి. కమిషనరుగారు తనచ ర్యతీరికొందు రని వాదనము చేసిరట. (ఆ. ప్రె)

ఆయుర్వేదావధ రత్నా కరము చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6

ఆంధ్రదైవజ్యోతిషావళి రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు. 1 (2046) డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.

2113 ('సంజీవి' రక్షతాయతు) (2) Mesmerised Talisman.

దీనిని ధరించిన స్త్రీగుళుకలరా, స్ఫిటికము మొదలైనవి సోకవు. వ్యాధులు, ఆపదలు, గండములు తొలగును. విశ్వర్యము, ఆరోగ్యము, బలము, బుద్ధివశిత, తెలివి, ఆనందము నిచ్చును. పరీక్షలో జయము కలుగును. గొప్పవారి దయ లభించును పని చేకూరును. వ్యాపారమున లాభమువచ్చును. అనేక మందికే మెప్పు పొందినది. 1-కి రూ 1-8, 2-కి రూ 2-12, 3-కి రూ. 3-12, 6-కి రూ 6, 12-కి రూ 9, పోస్టైజి యినాం.

రత్తిరాజ ఏర్పవృద్ధి మూర్తము:— ఇంద్రియ మును గట్టిపరచును. స్వప్నముందును, మూత్రముతోను వీర్యము నవ్వమగుచున్న నిలుపును. ముదిమిని, నపునకత్వమును పో గొట్టి యశావన మొసంగును. ఎంతబలహీనుని కయిన నరములకు బలమునిచ్చి ఎక్కువ కామోగ్రకమును కలిగించి మునుపటికన్న అనేకరెట్లు సంసారములు మిచ్చును. డబ్బి రూ 2. పోస్టైజి వేరు. పి ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, ఒంగోలు, (గుంటూరు జిల్లా.)

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభ

అభిశంసన తీర్మాన మంగీకరింప బడెను

నిర్మాణకార్యక్రమమునకు దృష్టి మరల్చవలె నని తీర్మానించుట

పదిగంటల సేపు తీవ్రమగు చర్చ

బందరు, తుని తాలూకాలనుండి రాష్ట్రమునకు క్రొత్త ఎన్నికలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

బెజవాడ, మే 2—ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము బెజవాడలో ప్రకాశం గారి అధ్యక్షత క్రింద సమావేశమయ్యెను. మదరాసు శాసనసభలో మంత్రుల జీతముల గూర్చిన చర్చయందు కాంగ్రెసుపక్షమువారు తటస్థముగ నున్నచర్యను నిరసించుచు అత్యధిక సంఖ్యగల ఓట్లతో తీర్మానించబడెను. పది గంటల సేపు దీర్ఘముగ తీవ్రమగు చర్చయనంతరము తీర్మానము అంగీకరించబడెను. ప్రకాశం గారు అధ్యక్షులుగను నాగేశ్వర రావు గారు కార్యదర్శిగను తిరిగి ఎన్నుకొనబడిరి.

* * *

బెజవాడ మే 2:—ప్రకాశం గారి అధ్యక్షత క్రింద విన్నది గంటలకు ప్రారంభమయిన ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభయందు సాయంకాలము 5 గంటలనుండి రాత్రి 2 గంటలవరకు మదరాసు శాసనసభలో కాంగ్రెసుపక్షమువారి చర్యను గూర్చి చెందుతీర్మానములు చర్చింపబడెను. సభలో హాజరుగ నున్న శాసనసభ్యులు ఆరుగురి కొన్ని సమయములందు తమ పక్షములో ఏ రీతి గ కక్ష లేర్పడినదియు విమర్శించిరి. తీర్మానములకు తమ పక్షములో అధిక సంఖ్యగల తీర్మానమును అంగీకరింపక తప్పినది కాదని చెప్పిరి.

డా॥ బ్ర. శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యముగారు యాదిగువతీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి:—“శాసనసభా కార్యక్రమము స్వరాజ్యము చేపూర్చుటకు పనికిరాక వ్యధాకాలయాపనముగ ఫరిణ మిట్లుండే నాయకులందరును తమదృష్టిమరల్చి నిర్మాణకార్యక్రమము జయప్రథముగ కొనసాగింప ప్రచారముచేయవలెనని యాసంఘమువారు తీర్మానించుచున్నారు.”

నాల్గంటలసేపు చర్చింపబడినపిదప నీతీర్మానము 28 అనుమారు, 15 గురు ప్రతిపూలుగ నుంటచే అంగీకరింపబడెను.

అభిశంసన తీర్మానము

ఆ. గోవిందాచారిగారు ఈదిగువ తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి:—

గౌరవిత కాంగ్రెసు తీర్మానానుసారముగ మంత్రుల జీతములను నిరసించవలెనని ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారు గుంటూరులో గావించిన తీర్మానమును మదరాసు శాసనసభలోని కాంగ్రెసుపక్షమువారు ఉల్లంఘించుటచే యాసంఘమువారు వారిచర్యను నిరసించుచు, ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము తిరపున ఎన్నుకొనబడిన శాసనసభ్యులను రాజీనామా యిచ్చుని కోరవలసినదిగ అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమువారికి యాసంఘమువారు శిఫార్సుజేయుచున్నారు.

శాసనసభ్యులు రాజీనామా నీయవలెనని కోరెడిభాగము తీసివేయవలెనని ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణగారు సవరణ ప్రతిపాదించగ అంగీకరించబడెను. సవరింపబడినరీతిని తీర్మానము ఆమోదింపబడెను.

కార్యనిర్వాహక సంఘము

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు 1926 నల్ల ఆర్థిక నివేదికను నిన్న ఉదయము సభలో ఆమోదించి, బందరు తుని తాలూకాలనుండి రాష్ట్ర సంఘమునకు క్రొత్త సభ్యుల నెన్నుకొనవలెనని నిర్ణయించిరి.

టి. ప్రకాశం గారు అధ్యక్షులుగను కె. నాగేశ్వర రావు గారు కార్యదర్శి కోశాధికారిగను తిరిగి ఎన్నుకొనబడిరి.

సాధారణ సభ

(మూప్రత్యేకవిలేఖరి నుండి)

బెజవాడ, మే 1:—నేటి మధ్యాహ్నము 3.15 నాథుని నాగేశ్వర రావు పంతులుగారియింట రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘముయొక్క ప్రభ

ు సాధారణసభ సమావేశమయ్యెను. శ్రీయుత టంగటూరు ప్రకాశం గారు సభాధ్యక్షులుగా నుండిరి. 70 మంది సభ్యులు హాజరు. వీరుగాక చాలమంది ప్రేక్షకులు గలరు.

శ్రీ దేశ్మందారక నాగేశ్వర రావు, డాక్టరు బ్రహ్మజోస్యుల సుబ్రహ్మణ్యం, కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులు, దేశ్ బాంధవి సుబ్బమ్మ, చావలి రామసోమయాజులు, అయ్యదేవర కాశేశ్వర రావు, దండు నారాయణరాజు, కందుల వీరరామవ స్వామినాయుడు, మోతే నారాయణరావు, బిక్కని వెంకట రత్నంగార్లు, పాణకా కనకమ్మ, ఉన్నవ లక్ష్మీబాయిమ్మగార్లు సభలో గలరు.

సానుభూతి

ఈక్రింది తీర్మానము అధ్యక్షునిచే ప్రతిపాదించబడి అందరును నిలువబడగా సర్వాంగీకృతమయ్యెను.

(1) “దేశభక్తులును, హిందూమతోద్దీపకులును అగు శ్రద్ధానందస్వామివారి ఘోరహత్యకు ఈ సంఘమువారు గాఢ సంతాపమును వెల్లించుచు ఏతన్మహాత్మాగము హిందూమహా మృదీయనమ్యేళనమునకు ప్రబలసాధన మగుగాకయని భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నారు.”

(2) “కాంగ్రెసు ఉద్యమములో త్యాగముతోను దీక్షతోను పనిచేసేచూపిన మద్ది రాధాకృష్ణయ్య, పురాణం సూర్య ప్రకాశరావుగార్లు మరణమునకు ఈ సంఘమువారు చింతించుచు వారి కుటుంబమువార్లకు హృదయపూర్వకముగ సానుభూతిని తెల్పుచున్నారు

సంఘోద్యోగులు

ఉత్తర మండలములకు మధ్య మండలములకు దక్షిణ మండలములకు ఒక్కొక్క కార్యదర్శి చొప్పున ముగ్గురు కార్యదర్శులను ఎన్నుకొనిన బాగుండునని దేశ్మందారక కా. నాగేశ్వర రావు పంతులుగారు అభిప్రాయమును తెలియజేసిరి.

శ్రీ పాలకోడేటి సూర్యప్రకాశరావుగారు ఒక్క కార్యదర్శియే ఉండవలెనని ఉపపాదించిరి. తక్కినయిద్దరు అనవసరమని నూచించిరి.

ఒక్క కార్యదర్శియే యుండవలెనని అధిక సంఖ్యగలచే తీర్మానింపబడెను.

తనను తప్పించి మరియొకరిని అధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొనవలసినదనియు, తీరిక తక్కువైపోయినదనియు, అస్సెంబ్లీపనియు నితరపనులును విశేషముగానుండుటచేత మరియొకరుండి కార్యక్రమమును నడిపించిన బాగుండునని శ్రీ టంగటూరు ప్రకాశం గారు సభవారికి నివేదించిరి.

శ్రీ బ్రహ్మజోస్యుల సుబ్రహ్మణ్యంగారు లేచి, ప్రకాశం గారుచెప్పిన కారణములబట్టియే ఆయనయే మరింతయత్నుపనిచేయగలరని నుడువుచు, శ్రీ ప్రకాశం గారు అధ్యక్షుడగున శ్రీ నాగేశ్వర రావు పంతులుగారిని కార్యదర్శిగను కోశాధిపతిగను నెన్నుకొనవలెనని ఉపపాదించిరి

శ్రీ మండపాక రంగయ్యనాయుడుగారు ఆమోదించిరి.

ఇప్పుడున్న కార్యక్రమము విశేషముగా శాసనసభలకు సంబంధించియున్నది గనుక శాసనసభ్యులుగానున్నవారలే యీ యోద్యోగమును స్వీకరించి నడిపించినయెడల భిన్నద్వర్షధములు లేకుండ సామరస్యముగా కార్యము జరుగగలదనియు, తమకు శక్తిసామర్థ్యములు తక్కువయినయొ తీరిక తక్కువనియు, కావున సమకాలే ఉత్సాహముతో బాగాపనిచేసేవారిని కార్యదర్శిగా నెన్నుకొనవలసినదిని దేశ్మందారక నాగేశ్వర రావు పంతులుగారు తెలియబరచిరి.

ఈవిధమైన దృక్పథమునే తూర్పు గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘముయొక్క గతసభలో పెట్టబడెననియు, అప్పుడు శాసనసభ్యులమైన మేము అంగీకరింపలేదనియు, శాసనసభలకు బయటనుండు నాయకులే దీనిని నడిపించుచు వ్యవహారమును నడిపించినయెడల కాన్సిలు కార్యముకంటె నితర కార్య

క్రమము విశేషముగా జరుగవలసియున్నది గనుక అది జరుగగలదనియు, కాంగ్రెసును కాన్సిలుతో సమ్మేళనము చేయు అదను ఇప్పుడుకాదనియు, అందువలన మున్ముఖముగా నాగేశ్వర రావుగారే కార్యదర్శిపదవిని అంగీకరింపవలసినదని శ్రీ చావలి రామసోమయాజులుగారు అభిప్రాయమును చెప్పిరి వి. యల్ శాస్త్రిగారు మున్నగువారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

శ్రీ టం. ప్రకాశం గారిని అధ్యక్షుడుగను, శ్రీ కా. నాగేశ్వర రావుగారిని కార్యదర్శిగను కోశాధిపతిగను నుడుటకు ఏకగ్రీవముగా తీర్మానించడమైనది.

కార్యనిర్వాహకసభ్యులు

ఈ క్రిందివారిని కార్యనిర్వాహకసభ్యులుగా నెన్నుకొనడమైనది.—

విశాఖపట్నం.—1. పి. సి. వెంకటపతిరాజుగారు, 2. పి. యల్ నరసింహారాజుగారు, 3. చి. యజ్ఞ నారాయణ శర్మ గారు, 4. తెన్నేటి విశ్వనాథంగారు.

తూ. గోదావరి.—1. బు. సాంబమూర్తి గారు, 2. కందుల వీరరాఘవస్వామిగారు. 3. చావలి రామసోమయాజులుగారు.

ప. గోదావరి.—1. దండు నారాయణ రాజుగారు, 2. గజవిల్లి రామచంద్రరావుగారు.

ప. కృష్ణా.—1. అ. కాశేశ్వర రావుగారు, 2. ఘంటసాల సీతారామశర్మగారు.

గుంటూరు.—1. దేశ్భక్త కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు, 2. వున్నవ లక్ష్మీనారాయణగారు, 3. శరణ రామస్వామి చౌదరిగారు.

నెల్లూరు.—1. పాణకా పట్టాభిరామిరెడ్డిగారు, 2. లేబూరు సుబ్బరామిరెడ్డిగారు.

మద్రాసు.—1. గడ్డె రంగయ్యనాయుడుగారు, 2. స్వామి వెంకటాచలం శెట్టిగారు.

కర్నూలు.—1. డి శంకరరెడ్డిగారు 2. గా హరిసర్వోత్తమరావుగారు.

ప్రత్యేకస్థానములు:—1. దేశ్బాంధవి దువ్వూరి సుబ్బమ్మగారు 2. డాక్టరు నజీబ్ అహమ్మద్ సాహెబుగారు 3. డాక్టరు ధ. రామచంద్రరావుగారు.

గ్రామపునర్నిర్మాణము

గ్రామ పునర్నిర్మాణమునుగురించి తత్సంఘమువారు పంపిన నివేదికయందు సామాన్య కార్యవిధానము నూచింపబడెననియు, దానిని వర్తింపజేయుటకు నెలకు రు 1500 లు ఉండవలెననియు, అది వసూలుచేసి కార్యమునకు గడంగవలసినదనియు నున్నదని కార్యదర్శి నాగేశ్వర రావుపంతులుగారు తెలిపిరి.

ఈవిషయమై తమకును చాల తొందరగానున్నదనియు ఆ.భా.కాం. సంఘమువారు ఒకప్రణాళికను తయారుచేసి యుంచినదియు, ఆసంఘసమావేశమునకు ఎదురు చూచుచున్నాననియు, ఆప్రణాళికలో మరికొన్ని విషయములు చేర్చదలచుచున్నాననియు, ఆ.భా.కా. సంఘసమావేశమై ఆక్కడ ఏదో యీ శాసనసభ్యుల విషయమును ఇతరమును ఈవిషయమును లేలేవరకు ఆటంకముగా నున్నదనియు, ఈగ్రామపునర్నిర్మాణమునుగురించి నేనొక్కవిషయము కరెన్సినిగురించి అంకెలతో చెప్పదలచినదనియు, ఆ.భా.కాం.సం. సభ యైనపిదప గ్రామ పునర్నిర్మాణమునుగురించి ఆలోచింపవచ్చునని అధ్యక్షుడు చెప్పగా ఆవిషయము ఆపివేయబడెను.

అఖిలభారత స్థాయిసంఘము ప్రతినిధులుగా నెన్నుకొనబడిన సభ్యులు ఉద్యోగిరీత్యా రాష్ట్రకాంగ్రెసుసభ్యులుగా నుండుటకు తీర్మానించడమైనది. 4-30 గంటలకు ఫలహారములకు సభ నిలుపుచేయబడెను.

సహాయకార్యదర్శి

మరల రి గం. కు సమావేశమైనపుడు యీక్రింది తీర్మానము అంగీకరింపబడెను. “కార్యస్థానములో సహాయకార్యదర్శిని ఏర్పాటుచేసికొనుటకు కార్యదర్శిగారికి యాసంఘమువారు అధికార మివ్వడమైనది.”

అభిశంసన తీర్మానము

పిమ్మట ఆత్మకూరి గోవిందాచార్యగారు మద్రాసుశాసనసభా కాంగ్రెసుసభ్యుల చర్యను ఖండించుచు తీర్మానమును పెట్టిరి. దానిపై చర్చ జరుగుచున్నది.

బెజవాడ, మే 1:—ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ కార్యాలయము శనివారమునాడు బొట్టిలిమహారాజువారి గౌరవార్థము మూయబడినది (అ.ప్రె.

2454 చెడిపోదరులా, రాయవరము.

శాంచి:— మెయిన్ రోడ్డు, కాకినాడ

2454 చెడిపోదరులా, రాయవరము.

చిత్తూరు

మండల ప్రాథమిక పాఠశాలలో పాఠ్యాయ సంఘ సమావేశము

పై సంఘమువారి పంచమ సమావేశము గత 28-4-27న తేది శనివారము ఉదయం 7-30 గంటలకు బంగారుపాలెపు జమిందారి మాధ్యమిక పాఠశాలవరణములో జరిగెను. శ్రీ యుతులు రావుబహద్దరు బొల్లిని మునుస్వామినాయుడు బి. ఏ. బి. ఎల్. యం. యల్. సి. గారధ్యక్షత వహించిరి. భారత సమాజమువారి ప్రార్థనాగీతములతో సభాకార్యక్రమ మారంభింపబడి ప్రాథమిక పాఠశాలలో పాఠ్యాయ సంఘ కార్యదర్శి గారియొక్కయు టీచరు మేనేజర్ల సంఘ కార్యదర్శి గారియొక్కయు రిపోర్టులు క్రమముగ జరుపబడెను. ఆరిపోర్టులందు మండల విద్యాసంఘము డిస్ట్రిక్టు ఎడ్యుకేషనల్ కాన్సిలులందు టీచరు మేనేజర్లకు ప్రాతినిధ్య మొసంగవలసిన దనియు తత్సంఘమువారి బడులను తనిఖీచేయు నధికారులను నియమించవలెననియు తాలూకాబోర్డువారు ఎయిడెడ్ పాఠశాలల యభివృద్ధికి భంగముగ వర్తింపగూడదనియు గలదు. పిమ్మట అధ్యక్షులు తమ యుపన్యాసము కుసుక్మిం చుచు ప్రస్తుత పరిస్థితులందు సమావేశము లక్ష్యంతోనశ్య కములనియు, మండల విద్యాసంఘములో నిద్దరు ప్రతినిధులను తమపక్షమున, ఎన్నుకొనుట కొక ప్రత్యేకసంఘ మేర్పరచ జలసినదనియు, యెట్టి తీర్మానము లాచరణయం దుండుటకు సులభసాధ్యములో నట్టి తీర్మానములే గావించవలసినదనియు అట్టి తీర్మానములలో నేనైన ప్రభుత్వమువా రాచరణయందుం చనిచో నంతటితో సభల గావించుకొండ నుండట తగదనియు ప్రాథమిక విద్యకు విశేష ధనవ్యయము లేమిచే నద్దాని యందు ప్రభుత్వమువారుగూడ సముఖులై యున్నారనియు తాలూకాబోర్డు పాఠశాలలయందు విద్య సుచితముగ గలపు చున్నందున నట్టిబడులనే పాపింపవలయునని ధనవంతులుగనుండు గ్రామములుగూడ గోరుట క్రమమనియు నుడివెరి. తాలూకా బోర్డు పాఠశాలలయొక్కయు టీచర్ల మేనేజర్లయొక్కయు ము నిసిఫలు పంచాయతీ పాఠశాలలయొక్కయు ఉపాధ్యాయులం దరు నేతేభింపించియే తీర్మానముల గావించవలసినదిగ నుడివెరి. శ్రీవారు తమ యుపన్యాసమును ముగించుచు, కట్టడముల కొరకును, స్కూలు ఫర్నిచరులకొరకును ప్రత్యేకముగ నేర్పడి యుండు రూ 250/- ల గ్రాంటును ప్రతి గ్రామములను పొంది ప్రాథమిక విద్య నభివృద్ధిపరచవలయు ననియు ప్రాథమిక విద్యను గుఱించి శాసనసభలో చర్చనచ్చినచో తమవల్ల నైన సాహాయ్య మునుచేయఁ బ్రయత్నించెదనని వాగ్దాన మొసంగుచున్నా ననియు పలికిరి.

తదుపరి చిత్తూరుజిల్లా విద్యాధికారు లగు శ్రీ యుతులు పాన్. ఏ. హర్ష దొరగారు ప్రాథమికవిద్యను గుఱించి యుప స్యసించుచు పైకమును గవర్న మెంటువా రిచ్చినను నద్దానిని పంచిపెట్టువారు డిస్ట్రిక్టు ఎడ్యుకేషనల్ కాన్సిలువారే యని యు నిర్బంధ ప్రాథమికవిద్య నాచరణలో నుంచినచో నది యుచితవిద్యగానుండవలయుననియు గత 1926 సంవత్సరపు లం త్యమువారి కుండిన యిద్దరుమంత్రులు విద్యకొరకు విశేషపాటు పడిరనియు, శ్రీవిద్య మనదేశమం దొక ముఖ్యవిషయముగ పరిగణింపబడుట తేదనియు శ్రీవిద్య యభివృద్ధియైనచో గాని మనదేశ మభివృద్ధి గాంచజాలదనియు ప్రాథమిక పాఠశాలలయందు ప్రపంచజ్ఞానము నభివృద్ధిపరచు (ఎన్ని కలు ఆరోగ్యము లైలు, తపాళ, పోలీసు. వ్యాయసానములు) విషయముల బాలరకు నేర్పవలెననియు ప్రస్తుతము ప్రాథమిక పాఠశాలలో జరివినవారెల్లరు నట్టి విద్యాసంస్థలను విదలినదే వారు నేర్చుకొనిన స్వల్పవిద్యనుగూడ మరచిపోవుచున్నారని యు, నుడివి ముగించిరి.

పిరప శ్రీయుతులు కే. రామానుజము పిళ్ళై గారుపన్య సించుచు, ఉపాధ్యాయు లనానశ్యముగా నితరులకు లొంగిపో వుటయేగాక, తమ యాత్మగౌరవమునగూడ గమనింప జాలకు న్నార్పనియు, నందుచే వారివిధి చక్కగ నెరవేర్చబాలకున్నా రనియు పల్కిరి

మధ్యాహ్నము మరిల సభ సమావేశమైనదే తీర్మానించిన తీర్మానములలో నీక్రింది ముఖ్యులు —

- (1) నిర్బంధ ప్రాథమికవిద్యను, ఉచితముగ, సత్వర ఆచరణలో నుంచవలెను.
- (2) డిస్ట్రిక్టు, ఎడ్యుకేషనలు కాన్సిలులో టీచరు మేనేజర్లకు రెండుసానముల సభమపక్ష మొసంగవలెను.
- (3) ఎయిడెడ్ పాఠశాలల నభివృద్ధిపరచవలెను.
- (4) బడులను వృద్ధిపరచుటకు అవసరముగ సామానల ను ప్రతిసంవత్సరము, ప్రతిపాఠశాలకు రూ 25 ప్రత్యేక ొసంగవలెను.

పాఠ్యాయుల తరపున నొకపత్రిక స్థాపింపవల యునని

- (6) బోర్డుబడుల యుపాధ్యాయుల వేతనముల నభివృద్ధి పరచవలెను.
 - (7) ప్రతిపాఠశాలకును అనుబంధముగ నొక గ్రంథాలయ ముండవలెను.
 - (8) తాలూకాబోర్డు పాఠశాలల యుపాధ్యాయులకు జీతములను సకాలములో జేర్పవలసినదనియు, ఉపాధ్యాయు లను ఖాయపరచునపుడు డాక్టరు సర్టిఫికేట్ నడుగు టుచిత ముగానియు, ఉపాధ్యాయుల బిడ్డలకు స్కూలు ఫైనల్ వరకు నుచితముగ విద్య గలపవలసినదనియు తీర్మానములుగలవు
- పిరప శ్రీయుతులు రాజా బొప్పిరాజు రామకృష్ణ రాజు, బి. ఏ. బి. ఎల్. జిల్లా విద్యాసంఘపు ట్యగ్యక్షు లుప న్యసించిరి సాయంత్రం 7 గంటలకు అధ్యక్షునికి వందనములు చెప్పటతోను కరతాశధ్యయలతో సభ ముగి సెను.

30 సంవత్సరములుగ ప్రసిద్ధిగాంచిన వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులువారి

జీవామృతము

(రిజిస్టరు చేయబడినది)

జీవామృతము నరముల బలహీనముచేత కలిగెడు రోగ ముల కిది యమోఘమైన రసాయనము, జీవామృతము: బలహీన ము, ధాతుక్షయము, రక్తక్షయము, పిర్వనష్టము, మెదడుయొ క్క బలహీనము మున్నగు రోగములకు జీవామృతముతో సా టియైన రసాయనము లేదు. బుడి 1-కి రూ 3-4-0

క్యాటలాగు కోరినవారికి పుచితముగా పంపబడును.

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

151, గోవిందప్పనాయనిబిడి, 1045

బ్రాంచి 183, బ్రాడ్యే, పోస్టుబాక్సు 287, మదరాసు

ఏజంట్లు: కాకి నెంకటసుబ్బారావుగారు ముచ్చంట్సు రాజమండ్రి

"Bynin" Amara

TRADE MARK

జగద్వ్యాపితకీర్తిగలగొప్పటానికు ఇది దేహమున కత్యుత్కలములలో శక్తిని ఉత్సాహము నిచ్చును, అజీర్ణము ఆకలి లేమి, చే బాధపడు వారలను ఆకలిని గల్గించి శీర్ణశక్తిని పెంపొందించును

వైనిక్ అమరా ప్రతి గృహమునకు ఉండవలసినదే. 8465

ఏ చూడేశమునందో అన్ని ముఖ్య నైన ఉగ్రాణములయందును మంచు లమ్మనారి కడను దొరుకును.

Allen & Hanburys Ltd. LONDON

Special Representative for India: A H P JENNINGS, Block E, 2nd Floor, Clive Buildings, CALCUTTA

చెన్నపురి బజారు ధరలు			
1927-వ సం॥ మే నెల 2 తేది సోమవారము			
1. ధాన్యములు.			
దని చూలు బా 1-కి రు 85 0 0 మొదలు	112 8 0	వరకు	
బియ్యముబస్తాలు			
కునుమ తెనాలివి ,, వ 42 కలవి రు	13 4 0	14 12 0	
సెల్లారివి ,, డిటో	15 8 0	16 0 0	
డిల్లి ,, డిటో	16 4 0	17 0 0	
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి	9 10 0	10 0 0	
సువ్వలు ,,	22 0 0	25 0 0	
2. ధాన్యముపప్పులు.			
కందులు బస్తా 1-కి ర 205	16 0 0	18 0 0	
సెనగలు ,, డిటో	18 0 0	14 0 0	
పెసలు ,, డిటో	16 0 0	18 0 0	
మినుములు ,, డిటో	17 0 0	19 0 0	
ఉలలు ,, ర 195	18 0 0	14 0 0	
3. నూనెవస్తువులు.			
సువ్వలనూనె బా 1-కి	158 0 0	156 0 0	
సెయ్యి మ 1-కి	14 0 0	25 0 0	
కొండాపురంనేరు సెనగపప్పుబా1-కి,,	54 0 0	56 0 0	
ఇతరప్రదేశము ,,	50 0 0	52 0 0	
వేరు సెనగనూనెగానుగ బా 1-కి రు 183 మిషన్ నూనె	181 0 0		
ఆముదము బా 1-కి	116 0 0	117 0 0	
4. చిల్ల రవస్తువులు.			
చాయపసుపు బా 1-కి	68 0 0	70 0 0	
కూరపసుపు ,,	45 0 0	48 0 0	
మిరపకాయలు(గుంటూరువి) బా 1-కి	122 0 0	140 0 0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు	40,45		
కాళహస్తీపాయకట్టు		50,55	
బెల్లము బా 1-కి	40 0 0	60 0 0	
చింతపండు బా 1-కి	21 0 0	56 0 0	
5. ఇనుము.			
పట్టారకం బా 1-కి	81 0 0	82 8 0	
చదరం	81 0 0	82 0 0	
రవుండు	27 0 0	38 0 0	
6. నూలు.			
నెం 20 బెన్ని సింహం యీ	7 0 0		
నెం 6 బెన్ని ధర	4 0 0		
నెం 24 ,, సింహం	7 4 0		
నెం 24 ,, లాకి	6 4 0		
నెం 60 ,, కారం బెన్ని	9 0 0		
నెం 40 ,,	10 0 0		
నెం 44 ,,	5 8 0		
నెం 20 1/2 న్యూకాటెక్	6 5 0		
నెం 12 1/2 చూళ	5 8 0		
నెం 16 1/2 ,	5 14 0		
నెం 20 1/2 కాపురజీ	6 8 0		
నెం 40 జుమ్మరు	9 10 0		
నెం 44 సాంజో	4 15 0		
నెం 4 బెన్ని	8 12 0		
7. దూది.			
బోండానెట్టు బారువ 1-కి	300 0 0		
పల్నాడుదూది ,,	145 0 0		
8. లోహములు.			
నెం.డి 100 తులంగు	60 0 0		
బంగారు, తులము 1-కి	21 0 0	21 2 0	
సవరము 1 కి	18 12 0		
ఇత్తడి బా 1-కి	238 0 0	240 0 0	
రాగి బా 1-కి.	258 0 0	260 0	

ప్రకటన

శ్రీ ముక్త్యాల రాజాగారు సమస్తాయుర్వేదము ను గాస్త్రీయముగా శ్రద్ధతో రచయించి, అభివృద్ధిచేయ దల పెట్టి ఆర్థరసాయనసాలను నెల నారు. ఆయుర్వేదము లన్నియు యివ్వల దొరకున. కేటలాగు కొరకు వ్రాయుడు.

2126 ఆర్థరసాయనశాల ముక్త్యాల కృష్ణ.

వైశ్య సేవాసదనము రాజమహేంద్రవరం

సప్తమ వార్షికోత్సవ సమయమున అగ్రగణ్యురాలు శ్రీమతి శిఖరం కమలాంబగారిచిన్న శిశువ్యాసము.

ప్రకృతి మాతృస్వరూపిణి మాతృశక్తి తన బ్రహ్మచర్య ధర్మమును చెందవలసియున్నది. మాతృస్వరూపిణిలైన స్త్రీలు విద్యా హీనలుగను జ్ఞానహీనులుగను బలహీనులుగను ఉన్నప్పుడు దేశము శ్రీరాజతనందక ఉన్నత స్థితికి రాగలదా? జగత్తంతయు మనుజుని జ్ఞానవికాసముకొరకే నష్టపరిచియున్నది. అయినను కన్నులుండియు చూడలేనివారును చెవులుండియు వినలేనివారును చాలమంది యున్నారు. ఇట్లు చుట్టప్రక్కలన్న సకల కులను తెలిసికొనబాలక పోవుటకు జ్ఞానము అభావమై యుండుటయే కారణమై యున్నది. స్త్రీలకొరకే దేవీ యము మును బోధింపవలెనని స్వామివివేకానందులవారిని కొరగా "నేను స్త్రీనిగాను, స్త్రీలకు కానినని విషయములు స్త్రీలే ఆలోచించు కొనవలయును. స్త్రీలు వికాసములకు తగిన విద్యను మీరు నేర్పినచో నాకే తమ జ్ఞాన్మయమునకు విలయు మార్గములను కనుగొని తన్మూలమున మీకును మీతరములవారిని కుభ్రముకొనింతురు." అని స్వామివారు వక్కాణించిరట. భగవద్వైష్ణవ్యంతయు ఒక్కటే. కర్మ కడు సకలమునందున్నది. వలసిన యెరువులేనిగాని నెట్లు చూచి ఫలమును బొందజాలిందో అట్లునే పురుషులు స్త్రీలకు జ్ఞానవికాసము గొనించు సర్వస్వము నేర్పినచో గాని నుపుత్రులను బడచుజాలరు. బ్రాహ్మణ్య, కూడ్రులలో కంటె వైశ్యులలో స్త్రీలన్ని చాల తక్కువ. మా ఒంగోలు పురమున 600 వందల వైశ్యగృహములు గలవు. కాని 15 మందియైనను బడికిపోవు వైశ్యబాలికలు లేరు. స్త్రీలన్నియు పుట్టినిల్లని పేరొందిన మైనూరు దేశమున గూడ వైశ్యబాలికలు కొలదిమంది మాత్రమే బడికిపోవుచున్నారు. చదువుకొనవారిలో మాడ 3-4 తరగతుల వరకే చదువుకొనువారు గనబడుచున్నారు. వైశ్యులలో విద్యా పంతులని పేరొందినవారిని కేవలమీద రెక్కింపవచ్చును. ఇంత వరకును పట్టపరీక్షయందు వైశ్య స్త్రీ కృతార్థురాలైనట్లు విను భాగ్యము కలుగలేదు. ప్రభువు విద్యాకాపరీక్షలో మన శ్రీమతి బల్లల కామాక్షమ్మగారు కృతార్థురాలైరని విన్నపును నాకెంతయో ఆనందము కలిగినది.

భాషా సహాయముచేతనే మనము సర్వవిషయములను తెలిసికొని గలిగియున్నాము. కాబట్టి ప్రభువును బాలికలకు మాతృభాషయందు మంచిజ్ఞానము కలిగింపవలెను. బుద్ధి వికసింపటకు కావలసినవిషయములను బాషామూలమున సులభముగ తెలిసికొనగలము గనుక సర్వభాషాను చక్కగా నేర్చుకొనవలెను. మాతృభాషాజ్ఞానము గలిగినతర్వాత సదర్ప బోధకమున సంస్కృతవిద్య నేర్పవలయును. భాష్యైత్యతలన ఒంగోరులకు వికమత్యము చేసారను గనుక భరతఖండమున నెక్కువ ప్రచారములోనున్న హిందీభాష కొంతవరకైనను నేర్పవలెను. ఇదిగాక గృహసౌఖ్యమునకు ముఖ్యసాధకములగు పాకాశ్త్రము సంగీతము శిశుపోషణము యిత్యాదులన్నిటిని ఆంగ్లీషులకు నేర్పవలసియున్నది.

జ్ఞానము ఒకరిస్వత్వముకాదు. దానియందు అందరికి సమానాధికారముగలదు. మరియు మనము నేర్చుకొనువిద్య దేహమును ఆత్మను పోషించునదగా నుండవలెను. పురుషులు సంసార పోషకారకు ధనముసంపాదించుటకు విద్య నేర్చుచున్నారు. స్త్రీలన్న నో పురుషులకానున్న తమ పుత్రులను శైశవము నుండి పోషించి పెద్దచేయవలసియున్నారు కాబట్టి స్త్రీలు వివిధవిషయములను నేర్చుకొనవలసియున్నది. వైద్యశాస్త్రమునందు కొంత ప్రవేశములేనిచో శిశువులకుగల్గు స్వల్పవ్యాధులకుగూడ వైద్యులవద్దకు పరుగెత్తుమంటుంటేగాక రోగము ముగురువరకు రోగవిషామములను స్త్రీలు తెలిసికొనబాలక యుండురు. విద్యావంతులైనచో స్త్రీలు తమదేవుల నీతివిషయమున విద్యావిషయమునను శ్రద్ధవహింపగలరు. పాకాశ్త్రము వినిధనమున్నను గృహమున భోజనసౌఖ్యముండ సంగీతజ్ఞానమున్నయెడల పనిపాటలుచేసి యలసి యునేరని పురుషులకు గాన వినిదముతో హృదయాగ్రంథగలరు. విద్యావంతులైన స్త్రీలు తమకు ర్తవ్యము గలదుబట్టిగాక పురుషులను సన్యాసమున నుంపించుదురు. నేనెరిగినంతవరకు విద్యావంతులగు సతీమత్తులు చేయు కార్యములకును విద్యావిహీనులగు స్త్రీలుచేయు కార్యములకును యెంతయో భేదము గలదని చెప్పగలను.

ఈ సందర్భమున శ్రీమతి బొడ్డపాటి సీతాబాయిగారు విద్యావతియగు ఒక స్త్రీనిగురించి తమ "పంజాబు ప్రయాణములో నేను చెప్పియున్నానో కొంత వివరమున్నది. "శ్రీ రాజగోపాలాచారిగారి భార్య జానకమ్మగారు బి. యే. ప్యాసయి ఎం. ఆర్. యే. ఎస్. ఆను విరుదును పొంది వెల్లు అండ్ వెల్ షేర్ అని ఆంగ్లేయ వార్తాపత్రికను ప్రచురించుచున్నారు. ఆమె లక్ష్మీ నుండి వ్రాయగా బెజవాడ వాణిమద్రాక్షరకాలవారు అచ్చువేసి పంపుచున్నారు. ఆమెకు రైల్వేవారు ఒక మొదటి తరగతి గదిని యొక్కకి కెల్లినను సప్లయ చేసెదరు. ఆమెను చూచుటతోడనే స్త్రీలు చదువుకొంటే, చెప్పినమాట వినరనియు మగవారిని లక్ష్మ్యముచేయరనియు వినయవిధేయతలు గలిగి యుండరనియు వాదించెడి పూర్వాచార పరాయణులు ఈమెను చూచినయెడల వారి పూర్వాభిప్రాయములను మార్చుకొని తమ చూడుబిడ్డలను ఉన్నతవిద్యచెప్పించెదరని తలచిరి. తడిచినకు పోషించుట పనుచున్నప్పుడెంత అసహ్యముగనుండునో చదివీ చదివని వారియొక్క ప్రవర్తనయు నంత అసహ్యముగ నుండుటయే గాక విద్యరాక పూర్వమున్న సద్గుణములుగూడ నశించి వాటిసానే అహంభావము అలక్ష్యము గర్వము యేర్పడును. విద్య పూర్తిగవచ్చినవారికి వివరము సద్గుణములు నేర్పనక్కరలేకయే పట్టుకును. కనుకనే "విద్యయొసగును వినయంబు వినయమునను, బడయు బాత్రత పాత్రతలన ధనము, ధనము వలనను ధర్మంబు దానివలన, నైహికాముష్మిక సుఖంబు లందు నరుడు" అని పూర్వులు సహితము విద్యనే ముందుచెప్పి సమస్త భాగ్యములు దీనివలననే లభించుననిరి

బాలికలకు సంపూర్ణమైన విద్యాదానమైనను చేయవలెను లేదా వారున్న అజ్ఞానావస్థయందైనను ఉండవలెను. కాని యీ బూడిదలో వేలుంచెడు తెలివీ తెలియని చదువులవలన ఉభయ భ్రష్టత్వముగలిగి త్రిశేంశవలె నూగులాడుచుండెదరు. జానకమ్మగారు భర్తను అన్నివిధముల కుడిభుజమువలెనున్నారు ఆమెను చూచువారు సామాన్య దక్షిణాది అయ్యంగారి స్త్రీయని తలంచెదరేగాని ఉన్నత విద్యాధికురాలని యనుకొనరు. ఆమె యొక్క విద్య కట్టు, బొట్టు, మాట అంతయు చాల ఆంధ్రము కలుగజేసెను. వారింట్లముగిసి భోజనమునకు రమ్మనెను. మేనంధ్రము గది యంతయు నిండి కూర్చుంటిమి. ఈ ఆడవిమార్గమున రైలు కదలుచుండగా పదిగంటలకు వారిస్వజనముగాక మామటుంబమును కూడ పిలిచి యెన్నికములువాండించి విందుచేసిో చూడుడు. పిండివంటలు సమృద్ధిగా వడ్డించిరి. ఈ ప్రమాటలు అన్నియు శ్రీమతి సీతాబాయిగారు వ్రాసిరి. దీనిలో అతిశయోక్తి యే మాత్రమేలేదు.

మరియు మీలో ప్రహ్లాదునిదరిత్రము వినని వారుండరు. అది యేమి తెలియచేయుచున్నది? లీలావతి గర్భవతిగా నున్నపుడు నారదుని వల్ల జ్ఞానోపదేశము పొందబట్టి యేగదారాక్షసకులమున జన్మించినను ప్రహ్లాదుడు జ్ఞానియై భక్తాగ్రేసరుడై వెలసినాడు. 19 వ శతాబ్దాంతమున యూరోపు దేశమును గడగడలాడించిన నెపోలియన్ బోనాపార్టు చక్రవర్తి గర్భములోనున్నపుడు తల్లి భర్తతోడ గుట్టుముమీద ప్రయాణముచేయుచు యుద్ధరంగములు చూచుచుండెను. ఆ హేతువుచేతనే అతడంతపరాక్రమవంతుడయ్యెనని సరిత్రలు చెప్పుచున్నవి. దేశమున్నతస్థితికి రావలెనన్న స్త్రీలు విద్యావంతులై జ్ఞానవతులై, బలదై ర్యాదీపద్ధానులు గలవారై పద్ధిలవలసి యున్నదని తెల్లమగుచున్నది.

పురుషులు విద్యోపార్జనము చేయగలిగినంతకాలము స్త్రీలు విద్యాభ్యాసముచేయుటకు వీలులేదు. మనకులమున 10-12 యేండ్లలో పుననే వివాహము చేయవలసి యున్నది. తర్వాత బడికి పంపుటకు వీలులేదు. కోడలు బడికి పోవుచున్న దనిన ఆత్మమామలకు అప్రతిష్ట. పిదప ఒకటి రెండు సంవత్సరములలో ఆబాలిక ఆత్మవారింటికి వెడలి పోవలసియున్నది. అప్పటినుండి కోడరికము, గర్భోత్పత్తి, వ్యాధులు దీనితో ఆబాలిక జీవితముగడపవలసియున్నది. బాల్యమున నేర్చిన కొంచెమువిద్యయు, మరచిపోవుచున్నది. పూర్వజన్మ సుకృతమున స్త్రీవిద్యాభిమాని యగు పురుషుని చేపట్టిన యేస్త్రీ యోతనవిద్యను భర్తసహాయమున పెంపొందించుకొనుచున్నది గాని సంఘమంతయు అజ్ఞానాంధకారమున మునిగియున్నది. సరోజినీదేవి వంటి వారు ఒకరిద్దరు జ్ఞానవంతులుండినను లాభములేదు.

మనస్త్రీలలో విద్యాభిరుచి చాలితక్కువ. ఏసమాజములకు వెల్లిచూచినను నూటికి 70 మంది బ్రాహ్మణ్యస్త్రీలును 5 మంది వైశ్యస్త్రీలును 5 మంది యితరస్త్రీలును ఉండురు. కొన్ని

చోట్ల వైశ్యస్త్రీలు అసలేలేరని చెప్పవచ్చును. బ్రాహ్మణ్యస్త్రీలలో ననేకులు అక్షరజ్ఞానములేనివారై నను తరచుగా పురాణపుణ్యకథలను వినుచుండుటచే కొంత ఆత్మజ్ఞానమైనను గలవారై యున్నారు. మనలో నదియునులేదు.

ఇప్పటిపరిస్థితులలో వైశ్యస్త్రీలలో విద్యాభిన్నుదిగలుగవలెనన్న యిట్టిసేవాసదనములే ముఖ్యసాధనములుగ నున్నవి. లక్ష్మీపుత్రులగు వైశ్యులు యిట్టిసేవాసదనములను అచ్చులచ్చుట సాపించి బాలికలజ్ఞానాభివృద్ధికి తోడ్పడుట మిక్కిలి ఆపేక్షాగోచరము.

స్త్రీవిద్యాభివృద్ధికి గల యాటంకముల నాలోచింపగా ఆడుబిడ్డల వివాహవయస్సును హెచ్చింపవలయునని యెవరికైనను తోపకమానదు. ప్రతిసంస్కరణ కార్యమునకు స్త్రీలే నప్పుకారిణులని పురుషులు సభలలో చెప్పుచుండిరి. ఇప్పుడు అట్లుగాక స్త్రీలు సంస్కరణకార్యములకు ముందంజవేయుట యుపురుషులు తమ తాత్కాలిక సుఖములకు భంగముకలుగునను, భీతిచే వెనుకకులాగుటయు తటస్థించుచున్నది. 1925 సం॥లో భారతశాసనసభయందు డాక్టరు గౌరుగారు బాలికలకు పునస్సంధావిము చేయదగినవయస్సు 14 సం॥లకు లోపుగా నుండగూడదని బిల్లు ప్రవేశపెట్టగా విద్యావికారదులగు సభ్యులుగూడ ఎంతయో గందరగోళముచేసి భంగపరచిరి. పునస్సంధానము చేయదగినవయస్సు 18 సంవత్సరములకు తక్కువకాగూడదని సమ్మతింపచేయుటకు ఎంతయో కష్టమయ్యెను. స్వామి వివేకానందులవారినుట ఎంతసత్యము. స్త్రీలకు కావలసిన సంస్కరణములను స్త్రీలే చేసికొనవలయునుచోదా. అందువలననే నిట్టివలపునాలోజరిగిన ఆఖిలభారత సుహితామహాసభలో స్త్రీలు ముచ్చటిండుకొని బాలికలకు 15 సం॥ వయస్సునిండినచే పునస్సంధానము చేయగూడదనుచు ఒక చట్టమును జారీచేయవలెనని రాజప్రతి ధిగారికి మహాజరుపంపుకొనియున్నారు. దాని ననుసరించి మనరాజధానిలోగూడ స్త్రీలు సభకుడి అదేవిధముగా తీర్మానించి యున్నారుని తెలియవచ్చుచున్నది. అట్లునే మనమును సభలుచేసి పాలకులకు విన్నపము పంపుకొనుట యుక్తము. వెనుకటి నిర్బంధ సహాగమనపద్ధతి వలె ఈ నిర్బంధ బాల్యవివాహ పద్ధతియు రాజశాసనము మూలముననే గాని చక్కబడదని తోచుచున్నది. బ్రాహ్మణ వైశ్యములములలో బాలికలకు రజస్వలానంతర వివాహములు చేయుచున్నవని శ్రాత్రులో నందరికి యేవగింపు కలుగవచ్చును. అట్లుండుట సహజము. కాలము గడుచుకొలదిని మనభావములును మార్పుచెందును. కాలము ననుసరించి గ్రహస్థానములు కూడ మారిపోవుచున్నవి. ఎట్టి ఆచారమైనను పదిమంది కలిసి చేసినయెడల సదాచారముగనే పరిగణింపబడుచున్నది. రజస్వలానంతర వివాహములుకూడ పదిమంది కలిసి కట్టుబాటుతో చేయుటకు ప్రారంభించినచో పసిబాలకులకు వివాహము చేయుచుండినట్టి మనలనుగురించి ముందుతరచులవారు నవ్వుకొందురు. భారతమాత కన్న సత్పుత్రుడును భారతీయధర్మములందు విశ్వాసము గలవాడును వైశ్యవరుడును అగు గాంధీయహత్యకు తాను 18 వ యేట యుక్తవయస్సురాని 12 సం॥ల బాలికను పెండ్లాడి యుండియు తనపుత్రుడగు మణిలాలు గాంధీకి 19 సం॥లు నిండిన అరోగ్యవతియగు యువతీరమ్మను వివాహముచేసి వైశ్యులకు మార్గదర్శకుడయ్యెను. ఇట్టి విషయములను సంఘమంతయు కూడబలుకుకొని కర్తవ్య ములోచిండుట మంచిది.

ఒక సంవత్సరము క్రిందట బెంగళూరులో నొక ఉపన్యాసకుడు సంఘసీథిని గురించి ఉపన్యసించుచు రాత్రిపూట బయటకు పోవలెనన్న భార్యనులేసి తోడుగా దీసికొనిపోవు పారువవంతులు దేశమున హెచ్చిపోవుచున్నారనియు నిట్టివారు 38 కోట్లుగాను 66 కోట్లన్నను లాభములేదనియును యిట్టి దుర్బలస్థితికి ఆతిబాల్యవివాహము, స్త్రీల అస్వాతంత్ర్య జీవనము కారణములని చెప్పినారు.

వర్తమాన కాలమున యువతీవివాహములు జరుగుచుండు పాశ్చాత్యదేశములలో భార్యభర్తల సంబంధమును విడదీయుటకై ప్రత్యేకముగా ననేక న్యాయస్థానము లున్నవనియు యొక్కడ చూచినను నేడు వివాహము చేసుకొనుటయు రేపు వివాహ బంధము తెగగొట్టుకొనుటయు సామాన్యముగా జరుగుచున్నవనియు అనేక మంది యువకులు భర్తలు దొరకక ఆవివాహితలై దుర్భిక్షులకు పాల్పడుచున్నారనియు అట్టి సీతి మనకన్నటికి వలదనియు అదిగాక మన భరతఖండము ఉష్ణభూమిగనుక యావనము త్వరలో వచ్చుననియు అందువలన నిర్బంధ బాల్యవివాహములే శ్రేయోదాయకము లనియు చెప్పుదురు. గార్గి, మైత్రేయి, సులభలవంటి బ్రహ్మవాదినులు, సీత, సావిత్రి లోపాముద్రలవంటి సాధ్వీరత్నములును జన్మించిన భరతదేశమున మనకు పాశ్చాత్య స్త్రీల ప్రస్తావన యేల? మనలో ఆజన్మపర్యంతము పిడగూడని వితరంధము వివాహము, వారిలో నలులగాదు. ఇష్టము పుడు విడదీసికొనవచ్చును. ఇష్టముగాని యెప్పుడుగా రజస్వలానంతర వివాహపద్ధతి నవలంబింప చేయగోయుండరు స్త్రీలు మరల వేదకాలపు స్థితికి తన్మూలమున బలవంతులను, తేజోవంతులను